

900 anys de batec de la fe al Pirineu

La Vall de Boí commemora la consagració de les esglésies romàniques de Sant Climent i Santa Maria de Taüll

EN PRIMER PLA P 8-11

“Més Romànic”, nova iniciativa cultural

P 26 - 28

Testimonis dels cristians de Gaza: una esperança per a la pau

P 22

SUMARI

10 DESEMBRE 2023

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
Reportatge	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

16-17

El Papa es reuneix amb els bisbes espanyols

El cardenal Omella explica que durant la trobada es va valorar fusionar els seminaris més buits perquè els estudiants tinguin una experiència més comunitària

20

Acte de presentació de la Fundació Viqui Molins

L'entitat ofereix un projecte de vida a les persones en perill d'exclusió social

38-39

“Volem formar metges amb els valors de Blanquerna”

Josep Maria Carbonell, president de la Fundació Blanquerna-URL

40

Curs d'introducció a l'arquitectura cristiana

L'impartirà l'arquitecta Chiara Curti

EDITORIAL

Patrimoni amb nervi diví

El 7 de juliol del 2023 el bisbat d'Urgell va commemorar els 900 anys de la mort d'un dels seus bisbes més cèlebres: sant Ot, patró de la ciutat i de la parròquia de la Seu d'Urgell. Entre d'altres actuacions, va impulsar l'edificació de la catedral d'Urgell.

Un altre 900 aniversari que es commemora enguany al bisbat d'Urgell és la consagració de les esglésies romàniques de Sant Climent i Santa Maria de Taüll. Va ser Ramon Guillem, bisbe de Roda-Barbastre, qui les va consagrar els dies 10 i 11 de desembre del 1123.

Són considerades dues de les obres més emblemàtiques del romànic català, tant pel que fa a l'arquitectura com per les pintures murals, actualment conservades al Museu Nacional d'Art de Catalunya. L'any 2000 van ser inscrites a la llista de Patrimoni Mundial de la Unesco juntament amb la resta d'esglésies romàniques de la Vall de Boí. Però més enllà de la història, l'art, la cultura o fins i tot la política —ja sabem que el període històric que ens ocupa estava molt marcat per trifulgues de tipus més aviat espuri—, del que ens parla el testimoni de sant Ot, o la consagració de Sant Climent i Santa Maria de Taüll, és de la fe i de les arrels cristianes de Catalunya.

Més de mil anys de cristianisme a Catalunya han deixat un pòsit meravellós de patrimoni cultural i artístic que no s'entén sense la voluntat que hi ha al darrere d'exalçar la fe cristiana. Tant en les esglésies romàniques de la Vall de Boí, com en la basílica de la Sagrada Família, per posar-ne dos exemples distanciat en el temps, veiem com un nervi diví recorre el patrimoni de casa nostra.

Com deia el recordat Francesc Pardo, bisbe de Girona, en els deu anys de *Catalonia Sacra* (projecte conjunt dels deu bisbats amb seu a Catalunya per dinamitzar el patrimoni cultural de l'Església), “aquest patrimoni, essent com és fruit de la inculturació de la fe a Catalunya, esdevé també un mitjà de presència de l'Evangelí al llarg de la història i en els nostres dies”.

.....

**catalonia
sacra**

Catalonia Sacra, la porta oberta al patrimoni cultural de l'Església

www.cataloniasacra.cat

La setmana en tuits

FRANCESC MAURI

@METEOMAURI

29/11/2023

Meteoròleg

Els pagesos i ramaders joves del Priorat apel·len als gestos diaris i als hàbits de consum, perquè “amb ells estàs donant el teu vot al món que vols”

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA

@OMELLACARDENAL

28/11/2023

Arquebisbe de Barcelona i president de la CEE

La trobada dels bisbes espanyols amb el Papa ha estat un goig. Hem pogut compartir de cor a cor la realitat de la formació dels futurs sacerdots a Espanya. No hi ha hagut cap estirada d'orelles sinó un diàleg cordial sobre la qüestió dels seminaris. Hem parlat amb el Papa sobre la formació de sacerdots missioners per a una Església en sortida. Prego que no es confongui el poble fidel. El tema d'aquesta trobada amb el papa Francesc ha estat exclusivament la formació dels futurs pastors de l'Església al servei del Poble sant de Déu

EDUARD SALA

@EDSALA62

28/11/2023

Director de Càritas diocesana de Barcelona

Advocats voluntaris de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona ens ajudaran a donar resposta a les necessitats de les persones que acompanyem des de Càritas Barcelona. Per garantir drets reconeguts, però que moltes vegades són també vulnerats necessitem sumar per multiplicar. Junts arribem més lluny

SILVIO JOSÉ BÁEZ

@SILVIOJBAEZ

27/11/2023

Bisbe auxiliar de l'arxidiòcesi de Managua

Rolando, benvolgut germà, avui en el dia del teu aniversari celebrem amb joia el do de la teva vida i agraeixo admirat el teu testimoni de pastor. Continuem pregant i lluitant pel teu prompte alliberament incondicional!

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

L'ADVENT MARCA L'INICI DEL CATECUMENAT

El director del Secretariat per al Catecumenat de l'arxidiòcesi de Barcelona, Felip Juli Rodríguez, va explicar el 30 de novembre la celebració, dissabte 2 de desembre, del ritu d'ingrés al catecumenat per a infants. Es va avançar així, des del programa *Sense distància*, a una jornada que es va fer a partir de les 12 del migdia al Seminari Conciliar de Barcelona i, des de les 16h, a la catedral. Va recordar que “l'Església ofereix un itinerari molt antic” que es completa “rebut la iniciació cristiana, és a dir, que no és un final”.

En aquest ritual, els nens i nenes reben el signe de la creu al front i després escolten la Paraula de Déu asseguts al presbiteri. A diferència del catecumenat d'adults, que apunta a tota la iniciació cristiana (Baptisme, Confirmació i primera Eucaristia), el d'infants se centra en el Baptisme i, per als qui tinguin edat i preparació, també en la Primera Comunió. Felip Juli Rodríguez va recordar que “el període de cristiandat s'ha acabat”, cosa que explica que “el catecumenat vagi a més”.

Zoom **MACIÀ GRAU**

La parròquia de la Mare de Déu de Betlem de Barcelona ja ha recuperat la seva històrica exposició de diorames. Aquest any els pessebres s'exposen a la nau principal de l'església. El rector, Mn. Adilson Tolentino, s'ha mostrat molt satisfet amb el resultat, ja que la parròquia s'ha convertit en un autèntic museu de Nadal: “Tenim un vídeo màping que explica la història de Nadal des del naixement de Jesús, enllaçant-lo amb l'evolució del món i els inicis del cristianisme. Volem que tothom pugui conèixer aquest gran esdeveniment que ha marcat un abans i un després en la història de la humanitat.” Tant l'exposició com el museu de Nadal estan patrocinats per l'empresari Carles Canals, i administrats per Albert Canals i Daniela Soares.

L'efemèride

11 de desembre del 1824

Neix a Barcelona Víctor Balaguer i Cirera, filantrop, mecenes, historiador i prohoms de la Renaixença

Contrapunt

Xarxes veïnals per fer front a la solitud

CARME GARGALLO I COSTA

Programa de Gent Gran de Càritas Diocesana de Barcelona

Caldria recuperar aquell esperit de col·laboració i ajuda veïnal del període Covid

Des del meu balcó puc veure tot Barcelona, des del Tibidabo fins a Montjuïc. Just són les 8 de la tarda, i es pot sentir molt soroll de cotxes, i es veu gent a les terrasses dels bars i als carrers. Mentre veig tota aquesta gent, em ve al cap el temps del Covid. Era una situació ben estranya: eren moments de comunitat i veïnatge, de mirades de reüll als veïns del davant, de somriures creuats a persones que feia anys que pràcticament ignoràvem.

Un dia, durant aquell període va aparèixer una nota a l'ascensor de la meva escala d'algú que s'oferia per anar a comprar o per baixar la brossa a les persones grans o que tinguessin dificultats per sortir. Aquell cartell va obrir consciències i diversos veïns ens

vam sumar a la iniciativa. El Covid ens va donar l'oportunitat de ser més humans i poder comprovar que no vivim sols, que vivim en una comunitat i que encara que tinguem molts familiars i amics, els més propers són els veïns.

Però malgrat aquestes relacions, també es va incrementar el sentiment de solitud entre joves i entre persones grans. No és un tema nou: els professionals que ens dediquem a l'acompanyament de les persones grans sabem que és un tema que fa anys que està sobre la taula i preocupa les entitats socials. La solitud no produeix símptomes greus "externs", però sí que genera un impacte emocional que provoca sensacions de nerviosisme, angoixa, tristesa i marginació soci-

al. La vellesa és un dels moments en què més fàcilment s'experimenta la solitud no desitjada, perquè malauradament va sovint acompanyada de la pèrdua de la parella, dels familiars i dels amics. Ens quedem més sols que mai i aquesta situació no sempre és fàcil de portar. Quan una persona busca algú altre i no troba ningú, acaba pensant que no importa a ningú i s'omple un sentiment de pena i buidor.

Caldria recuperar aquell esperit de col·laboració i ajuda veïnal del període Covid. Els veïns, no només hem de donar-nos un cop de mà, sinó també hem d'oferir la nostra companyia davant la solitud.

Això mateix hem de fer-ho des de les comunitats parroquials, promovent un espai d'ajuda fraterna.

La sal de la terra

L'evangelització de les birres

MERCÈ ALONSO JUAN-MUNS

Periodista

Birres, braves i alçacolls. La combinació perfecta per a l'evangelització —i, també, per cridar l'atenció dels vianants. Bé, de fet, si hi ha un ingredient que no és essencialment imprescindible en aquest còctel, és l'alçacoll. Un seminarista em comentava que el gran aprenentatge dels seus anys formant-se era la progressiva configuració en Crist. Tots, amb el sacerdoti comú, estem cridats a aquesta missió, i què millor que fer-ho amb unes croquetes i unes birres sobre la taula.

L'any 2000 Leo Messi signava el seu contracte amb el FC Barcelona, una

firma que portaria l'equip blaugrana a múltiples victòries i que el convertiria, a ell, en una de les persones més conegudes mundialment. I va ser de manera improvisada, en un tovalló de paper. Un exemple que constata idòniament com les converses realment importants succeeixen en un bar.

Coneixedors d'aquesta tècnica, cada vegada és més habitual aprofundir i debatre temes sobre la fe catòlica fora d'una església, amb un sacerdot o sense. És la famosa "Església en sortida" a la qual el papa Francesc ens insta. El terreny de joc dels apòstols del segle XXI és el bar.

I és que no es tracta d'estar únicament aprofundint en els passatges del Nou Testament o comentant aquells punts del Catecisme que sembla que no s'arriben a entendre. L'evangelització de les birres va més enllà. És escoltar i sentir-se escoltat. És somniar junts i "perdre el temps" en les eternes

converses on sembla que es canviarà el món. És parlar sense filtres, sense sentir-se jutjat. És gaudir de la vida, dels petits moments, del tros de cel que tenim a la terra i que es troba en l'acte heroic més ordinari: el d'estimar i ser estimat.

Molts diuen que la nova evangelització està en les xarxes socials i, des del meu punt de vista, no van del tot errats. El problema és que l'espai virtual ja s'emporta gran part del temps. I és, en aquest moment, quan l'acció més quotidiana, com és seure i parlar, es converteix en la més extraordinària i preuada.

Cada vegada és més habitual aprofundir i debatre temes sobre la fe catòlica fora d'una església

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**

Arquebisbe de Barcelona

En l'esperança de l'Advent

L'any litúrgic és la celebració sacramental, durant l'any, del que els cristians creiem i volem viure. No es tracta de celebrar el record d'uns esdeveniments passats, sinó de recordar i celebrar el misteri de Crist.

Al llarg de l'any, l'Església celebra les festes i solemnitats que fan referència a la vida i al misteri del Fill de Déu encarnat, mort i ressuscitat; aquestes festes generen al seu voltant uns dies de relleu especial, per això l'any litúrgic es divideix en cinc temps litúrgics (Advent, Nadal, Temps de durant l'any, Quaresma i Pasqua). Cal dir que aquest esquema es va repetint any rere any amb la finalitat d'ajudar-nos a aprofundir en el misteri de Déu. Cada any litúrgic té un determinat cicle litúrgic (A, B o C), que es correspon respectivament amb els textos dels tres evangelis sinòptics (Mateu, Marc i Lluc). L'evangeli de Joan està reservat a celebracions especials en cadascun dels tres cicles litúrgics.

El primer diumenge d'Advent vam iniciar el cicle litúrgic B. En aquest cicle les lectures de l'Evangeli corresponen, doncs, a sant Marc. A Marc se li atribueix ser el primer que va recopilar les diferents tradicions per donar llum al primer Evangeli. Un evangeli escrit, segons la tradició, a Roma i dirigit a una comunitat de cristians, antigament d'origen pagà. L'evangelista Marc incideix en la visió que la fe cristiana és cristocèntrica, és a dir,

gira al voltant de Jesucrist i el mostra com al Messies i Fill de Déu.

La vinguda del Salvador, que celebrem per Nadal, ha de ser esperada i preparada activament durant l'Advent; Jesús ha de ser esperat i acollit. Per això, l'Advent és un temps de conversió a Déu, de pregària, d'esperança, de confiança, de joia i d'agraïment. L'Advent, preparació esperada dels nostres cors per a la vinguda del Fill de Déu encarnat, se situa en la perspectiva de l'esperança messiànica del poble d'Israel, des dels patriarques fins a la vinguda del Salvador.

A l'Advent tenen un relleu especial les figures de Joan Baptista i de Maria de Natzaret. La litúrgia ens presenta Maria com la personificació de l'actitud radical de l'Advent: plena disponibilitat i acceptació de la voluntat de Déu, espera generosa i joiosa. En ple temps d'Advent, el dia 8 de desembre, l'Església catòlica celebra el dogma de la Immaculada Concepció de Maria, promulgat pel papa Pius IX el 8 de desembre de l'any 1854. Aquest dogma afirma que Maria va estar lliure del pecat original des de la seva concepció, pels mèrits del seu fill, Jesucrist. Es recull així el que els fidels creien des dels inicis del cristianisme.

Benvolguts germans i germanes, Déu vulgui que la pregària litúrgica d'aquest temps d'Advent ens faci créixer en la fe, en l'esperança i en l'amor, per preparar millor la vinguda de Nostre Senyor a les nostres vides i a les nostres comunitats.

CARME ESCALES

La tarda del 30 de novembre de l'any 2000, el Comitè del Patrimoni Mundial de la Unesco, format per representants de vint-i-un estats membres, era reunit a Austràlia per decidir allò que entraria a formar part de la llista de Patrimoni Mundial de la Humanitat. En pronunciar el nom de les esglésies romàniques de la Vall de Boí, veïns i veïnes de tots els seus poblets van abraçar-se amb alegria i van brindar emocionats per aquell veredicte que, immediatament, encenia una llumeta a la seva vall que es veia des de tot el planeta.

Reconèixer mundialment el valor d'allò que s'estima, que se sent propi i proper, que és part d'un paisatge, d'una vida i d'una història de fe és el que avui fa celebrar també els nou-cents anys de la consagració de dues de les esglésies romàniques reconegudes per la Unesco com a Patrimoni de la Humanitat. La Vall de Boí ha inaugurat tot un any ple d'actes per commemorar la consagració de Santa Maria i Sant Climent de Taüll, el desembre de l'any 1123, com a espais de culte, temples destinats a la pregària, a la celebració dels sants sacraments. Sempre al servei del poble, de la gent més propera, aquestes petites esglésies s'han pogut donar a conèixer a tot el món especialment aquest primer quart del nostre segle. I ara, el festeig de la consagració de Santa Maria i Sant Climent torna a albirar visites i divulgació d'aquest patrimoni artístic, el romànic del poble i la devoció als sants que en van motivar la construcció.

Els petits temples romànics de la Vall de Boí són espurnes de cel que van aterrar a les muntanyes en forma d'art, d'aixopluc, de bellesa i d'espai de res i recolliment. Arribem a Taüll i aquestes meravelles d'església ens permeten tocar amb les mans la fe de la gent dels petits nuclis pirinencs, que han sabut conservar aquest seu tresor. Com ens diu mossèn Ricardo Barba, rector de la Vall de Boí, "són nou-cents anys de presència de la comunitat cristiana dins d'aquestes muntanyes i amb la marca d'aquestes esglésies". Un llarg camí que, afegeix, "continuem amb la nostra presència, siguem molts o pocs que, en català, vol dir ser i estar".

La seva parròquia ja fa pràcticament un any que celebra la consagració de les dues esglésies de Taüll. Han participat i s'han enriquit culturalment amb conferències, concerts, homilies, pregàries i misses que tenen el seu colofó en la celebració d'una missa presidida pel bisbe Joan Enric Vives, diumenge 10 de desembre. "Per no perdre l'esperit de comunitat, des de la parròquia hem treballat l'ensenyança espiritual del nostre romànic i el significat de les icones, i el seu relat teològic, catequètic i espiritual en totes formes de celebració. Ho hem fet de manera més íntima", detalla mossèn Barba. Ara —tal com apunta— s'obre un altre any de celebració de les consagracions de caràcter més civil, més obert a tothom.

Comencen, doncs, els actes de l'Any Taüll, del qual l'historiador Eduard Riu-Barrera n'és el comisari. La programació de l'Any Taüll s'ha consensuat i

Sant Climent de Taüll.

TOCANT LA FE AMB LES MANS

La Vall de Boí commemora la consagració de les esglésies romàniques de Sant Climent i Santa Maria de Taüll amb un any d'actes culturals i actuacions

RICARDO BARBA

“Són nou-cents anys de presència de la comunitat cristiana dins d'aquestes muntanyes i amb la marca d'aquestes esglésies”

preparat des del Departament de Cultura, l'Ajuntament de la Vall de Boí i el Consorci Patrimoni Mundial de la Vall de Boí i es desenvoluparà des d'aquest mes de desembre i tot al llarg del 2024.

A banda d'activitats per donar a conèixer aquests temples romànics i tot el que representen per al territori i per a la història de l'art, l'Any Taüll preveu també intervencions de restauració per consolidar encara més la seva preservació. Una d'elles és la restauració del campanar de Sant Climent de Taüll i la seva pintura exterior. Una altra serà la restauració i reintegració d'un fragment de pintura original romànica a Santa Maria de Taüll descoberta durant els treballs de restauració arquitectònica de l'església en la dècada de 1960. És la representació d'una escena que els estudiosos de l'art han anomenat el Bany de Jesús.

ACCIONS QUE PERDURARAN

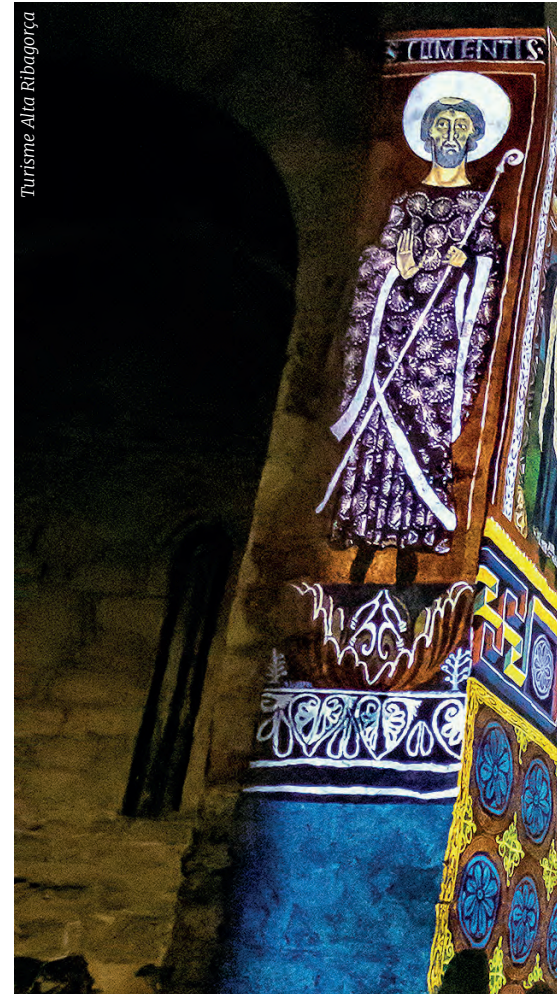
La salvaguarda i protecció de tot aquest bé cultural satisfà enormement la gent del territori. L'alcaldeessa de la Vall de Boí, Sònia Bruguera, ho valora així: "M'agrada destacar que moltes de les actuacions previstes per a aquest any de celebració quedaran al territori i perduraran en el temps." Serà així de la mà de projectes com la creació de l'Arxiu Taüll, que serà un espai de consulta en línia de tota la documentació gràfica i escrita referida, en una primera fase, a l'església de Sant Climent de Taüll, en els seus aspectes històrics, artístics i arqui-

tectònics, especialment aquella sorgida de les recerques i intervencions que s'hi han realitzat des de l'entrada del segle XIX fins a l'actualitat. La intenció és que sigui un arxiu digital de consulta oberta a disposició tant del públic general com dels professionals i estudiosos del patrimoni. L'alcaldeessa també esmenta la remodelació del Centre del Romànic, ubicat al poble d'Erill la Vall, que és el millor punt de partida a la descoberta de les esglésies romàniques que són part del Patrimoni de la Humanitat. El centre d'interpretació que obre la porta a la història del romànic a la vall tindrà una nova ruta guiada al llarg d'aquests nou-cents anys.

Sònia Bruguera parla també de la importància cabdal de "la gent que durant segles ha estat cuidant aquestes esglésies, les han estimat, les han gaudit i ensenyat. Abans que fossin considerades Patrimoni de la Humanitat, per a tots ells ja eren molt valuoses i, sense la seva feina prèvia, no les estaríem gaudint avui com ho estem fent".

L'alcaldeessa de la Vall de Boí recorda que el municipi va voler celebrar l'aniversari dels 20 anys de la declaració de la Unesco, però en coincidir amb la pandèmia no ho varen poder arribar a fer com haurien volgut, i ara, en canvi, la vall podrà tornar a lluir l'esplendor del seu romànic gràcies a la commemoració dels nou-cents anys de la consagració de dos dels seus temples. "Ara tornem a posar el focus a la Vall de Boí i a posar al mapa aquesta petita vall."

Turisme Alta Ribagorça

Vídeo màping del Pantocràtor de Sant Climent de Taüll.

Santa Maria de Taüll.

Centre del Romànic de la Vall de Boí

COMMEMORACIÓ
DE L'ANY TAÜLL

VÍDEO MÀPING A SANT CLIMENT

La projecció de les imatges del Crist en majestat, Pantocràtor, a l'altarmajor de l'església de Sant Climent de Taüll, les pintures originals del qual s'exposen al Museu d'Art Modern de Catalunya (MNAC), és un dels més bells atractius del romànic de la Vall de Boí. Com si fossin focs d'artifici, a poc a poc van apareixent tots els components d'aquesta impressionant obra que ha esdevingut la iconografia que millor identifica l'art romànic català. El Crist majestuós en el judici final s'acompanya en aquesta pintura mural al fresc dels àngels i els apòstols Marc, Lluç, Joan i Mateu, la Verge Maria i els sants. I tot el colorit i esplendor d'aquesta creació artística va ocupant minuciosament el seu espai en el temple. La tècnica del vídeo màping fa aflorar la bellesa amb tota la seva plenitud. Ara dins del programa d'actuacions de l'Any Taüll, es preveu una millora de la projecció, així com la restauració de les pintures exteriors del campanar de Sant Climent i la seva exposició en forma de vídeo màping en dues de les seves cares i de l'absis.

D'aquesta manera Taüll, que ja va

ser pioner amb la projecció del vídeo màping que ens desplega el Crist Majestuós al Pirineu, en el seu bressol, ho tornarà a ser amb la posada en marxa d'un d'exterior per valorar la policromia del campanar de Sant Climent. El seu funcionament tindrà una freqüència puntual, en èpoques determinades, a diferència de l'interior que funciona des del 2013 cada dia i tot l'any.

APROPAR EL ROMÀNIC A LES ESCOLES

Un altre propòsit en el marc de l'Any Taüll és apropar el romànic als centres d'ensenyament. Per això, a través del programa Giravolt, el Departament de Cultura ha creat conjuntament amb Built with Bit i la xarxa Europea —cultura digitalitzada per arribar a tothom— un repte en el qual s'ofereix un model 3D de l'església de Sant Climent de Taüll que els alumnes poden decorar amb la seva interpretació artística.

D'aquesta manera, docents i estudiants es descarreguen unes plantilles que segueixen els esquemes generals de la pintura romànica, les pinten a l'ordinador o les imprimeixen en pa-

per per als més petits. Posteriorment, es carrega al model 3D creant-ne un de nou amb les representacions escollides. Per tal d'apropar aquest enginy lúdic, s'ha previst fer sessions de formació a les escoles interessades i promoure aquest repte entre els centres d'ensenyament de tot Europa.

Jornades de portes obertes a les esglésies, noves rutes guiades, inclusives i accessibles a tothom, concerts, exposicions, una nova guia del romànic de la Vall de Boí i un podcast parlant de la seva construcció i significació al territori són part també del gran ventall de propostes que faran d'aquest Any Taüll una gran i entranyable llum sobre les muntanyes de la Vall de Boí.

SÒNIA BRUGUERA
 “Moltes de les actuacions previstes per a aquest any de celebració quedaran al territori i perduraran en el temps”

P. J. ARMENGOU
Corresponsal a Jerusalem

El conflicte entre israelians i palestins no finalitzarà si cap dels bàndols renuncia a expulsar l'altre i controlar-ho tot

Entre la conquesta i el dret a defensar-se

L'atac de Hamas ha fet que molts emparin el dret d'Israel a defensar-se. El mateix papa Francesc ho ha reconegut, però també va expressar la seva preocupació per la situació a Gaza. El dret a la legítima defensa està recollit per la majoria de legislacions del món i reconegut per l'Església. Sant Joan Pau II, a la seva encíclica *Evangelium vitae*, l'equiparava al "dret a la vida i l'obligació de preservar-la", tot i que destacava que ha d'estar moguda "per un amor heroic, que aprofundeix i transforma l'amor per un mateix". És a dir, que combina el "no mataràs" amb el precepte d'estimar l'altre com a un mateix.

La pregunta, doncs, no és si Israel té dret a defensar-se, sinó si està fent un bon ús de la legítima defensa. Amb més de 15.000 morts a Gaza, és encara la resposta israeliana un mitjà d'autodefensa? Que Israel estigui incrementant l'ocupació a Cisjordània i es plantegi fer el mateix a la Franja, és legítima defensa? És notori que Israel, a més de limitar encara més la mobilitat dels palestins de Cisjordània, ha augmentat el nombre d'assentaments a la zona, considerats il·legals per la comunitat internacional. També han crescut les detencions sense judici i la violència de colons i soldats. Pel que fa a Gaza, tot i que Israel insisteix que no té interès a ocupar-la, cada cop són més els ciutadans que reclamen construir-hi colònies. I el primer ministre Netanyahu ha dit que mantindrà "el control de seguretat" sobre la Franja "indefinidament".

Aquesta ocupació de territori palestí, que respon a interessos religiosos, nacionalistes i de seguretat d'Israel, també afecta els cristians. Fa uns dies parlava amb un botiguer cristià de Betlem, a Cisjordània, que reconeixia que viuen la guerra de Gaza com un avís: "Serem els següents", em deia. A la Ciutat antiga de Jerusalem, aquesta conquesta també s'està estenent. La polèmica venda de bona part del barri armeni a un empresari israelià, que vam avançar en aquest mitjà el 2 de juliol, està ara en un punt crític. El patriarcat armeni ha volgut tirar enrere l'acord, i colons jueus s'hi han oposat i han tractat d'ocupar l'espai. Un fet que demostra que l'interès real de la compra no era construir-hi un hotel, sinó augmentar la presència jueva a la Ciutat Santa, en detriment dels cristians.

Tot plegat no fa més que constatar que la solució al conflicte no passarà per l'expulsió de tots els àrabs o tots els jueus de Terra Santa. La guerra a Gaza acabarà tard o d'hora, però el conflicte entre israelians i palestins no finalitzarà si cap dels bàndols no renuncia a expulsar l'altre i controlar-ho tot. Les possibles solucions són diverses: dos estats, un sol estat amb igualtat de drets... Però en cap cas serà el que hi havia fins ara: 75 anys d'ocupació, apartheid i violència per part d'Israel, i de terrorisme i desig d'expulsar els jueus, per part dels palestins. Cap dels dos pobles no anirà enlloc. Cal treballar per la pau i la dignitat per a tots.

Com una reina, com un rei

Visita La Ruta del Cister

Poblet, Vallbona i Santes Creus

Els monestirs reials de Catalunya

Compra't el
carnet de la Ruta
per només 15€

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana recollim la **trobada dels bisbes espanyols** amb el **Papa**, coneixem el nou eix del **Pla Pastoral** diocesà de **Barcelona**, presentem la **Fundació Viqui Molins**, expliquem que **Eduard Ibáñez** és el representant del **copríncep episcopal d'Andorra** i parlem dels **cristians de Gaza**

A la trobada es va valorar fusionar aquells més buits perquè els estudiants tinguin una experiència més comunitària

El cardenal Omella, després de reunir-se amb el Papa pels seminaris: “Hem de formar homes madurs”

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Després de ser repreguntat un cop i un altre pels periodistes al Pontifici Col·legi Espanyol de Sant Josep, el cardenal Joan Josep Omella va arribar a prometre “per Jesuset” el 28 de novembre que el papa Francesc havia cridat 80 bisbes espanyols al Vaticà “no per condemnar-ne cap, sinó per parlar”. Tampoc no es va abordar l'actualitat política del país ni cap escàndol d'abusos sexuals. Només, com es va prometre, idees per millorar els seminaris. Els va costar menys entendre-ho als membres de la Conferència Episcopal Espanyola, els quals havien rebut la invitació a finals d'octubre amb normalitat. “No hi havia aquell perill que deien alguns que ens estirarien les orelles”, va explicar l'arquebisbe de Barcelona en una roda de premsa a Roma en la qual va ser present *Catalunya Cristiana*.

La conversa distesa durant dues hores amb Francesc va servir, segons el purpurat, per “desinflar aquest globus que ens renyarien per alguna cosa molt greu que havia passat a Espanya”. Hi havia rumors que el Papa esbronzaria els bisbes per l'informe que el 27 d'octubre va publicar el Defensor del Poble i que, seguint estimacions, infereix que unes 440.000 persones han patit abusos en entorns eclesials espanyols. Tot i que preocupa a Francesc, aquell no era l'objecte de la reunió.

El cardenal Omella va explicar que, per al Papa, la situació dels seminaris a Espanya ja era “prou important” com per “parlar amb nosaltres i escoltar-nos personalment”. Francesc ja havia encarregat visitar aquests

centres d'estudis entre l'11 de gener i el 3 de març d'enguany a dos bisbes uruguaians: Arturo Eduardo Fajardo i Milton Luis Tróccoli. El seu diagnòstic li va semblar greu: alguns estan massa buits i hi ha poca vida de comunitat. Això sí, com ja va revelar el Papa en una entrevista amb ABC l'any passat, aquestes revisions eren “una visita normal per veure com es fan les coses, amb ànim d'ajudar sempre, i no d'inspeccionar per fastiguejar”.

L'arquebisbe de Barcelona va revelar a més que el Papa els va encarregar formar “homes madurs, però arrelats en Jesucrist, que tinguin els peus a terra i estimin el territori i la gent”. I va confessar que, mentre pronunciava aquestes paraules, Francesc no va poder dissimular el seu “cor de pastor”.

NOMÉS 974 SEMINARISTES A ESPANYA

Una de les mesures que es valorarà arran de la trobada del 28 de novembre és la unificació en un únic edifici dels seminaristes escampats per centres amb poca densitat. Segons la mateixa Conferència Episcopal, “a Espanya hi ha erigits 86 seminaris” per a un total de només 974 seminaristes. Suposen gairebé la meitat que el 2003, quan sumaven 1.699. Es podrien repartir uns 11 estudiants per Seminari, lluny dels 25 o 30 que Francesc considera mínims perquè puguin “fer comunitat”. Així es buscava que els futurs sacerdots afrontin un procés formatiu menys solitari i amb una forta dimensió comunitària.

El cardenal Omella i Mons. García Magán van oferir una roda de premsa al Pontifici Col·legi Espanyol.

Rodrigo Moreno Quicios

ESGLÉSIA EN SORTIDA

La llum de l'Advent

El Papa va rebre 80 bisbes espanyols.

També es van abordar els continguts que s'ensenyen en aquests centres d'estudis, segons alguns crítics massa allunyats de la *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, és a dir, del pla de formació que Francesc va aprovar el 2016. Durant la seva estada a Roma els bisbes espanyols van presentar al Dicasteri per al Clergat el document *Formar pastors missioners*, una actualització de les línies proposades per Francesc.

Segons César García Magán, portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola, servirà "per formar sacerdots missioners per a una Església en sortida". I va revelar que Jesús Vidal, president de la Subcomissió Episcopal per als Seminaris, serà el "referent per a aquest procés de discerniment".

Aquest document donarà resposta a algunes de les inquietuds del Sínode, que demanava incorporar dones als itineraris formatius dels nous sacerdots. Un procés en el qual, segons Vidal, "es va avançant progressivament" amb la presència de cada vegada més psicòlogues, consagrades i laiques que han estudiat Teologia com a formadores als seminaris.

JOAN JOSEP OMELLA

"No hi havia aquell
perill que alguns
deien que ens
estirarien
les orelles"

CÉSAR GARCÍA
MAGÁN

"El document 'Formar
pastors missioners'
servirà per formar
sacerdots missioners
per a una Església
en sortida"

L'altre dia vaig baixar al centre i m'ho vaig trobar tot il·luminat. Sí, va coincidir amb l'encesa dels llums de Nadal a la ciutat: carrers molt plens de gent, concerts, molta llum... em vaig sorprendre pensant si ja érem més a prop de Nadal del que realment érem, ja que faltava més d'un mes.

Curiosament, l'Advent ha començat el diumenge dia 3 de desembre, així que tenim quatre setmanes per anar preparant la gran celebració del Nadal, de la vinguda de Jesús al món, de l'encarnació de Déu en la humanitat.

Els cristians sabem que són uns dies en què intensifiquem l'actitud d'espera, i ens preparem per rebre de la millor manera Aquell que ve de nou a transformar-nos.

Doncs bé, aquella tarda mentre caminava pels carrers plens de gent que gaudien de la bellesa d'una ciutat engalanada per a una gran festa, pensava quantes d'aquelles persones serien conscients que el més important és fer brillar el nostre interior, preparar aquesta llum pròpia perquè pugui il·luminar el nostre entorn com aquella nit es va il·luminar aquell pessebre.

I és clar, caminant també vaig poder veure tantes persones que ho fan capficades, tot pensant en allò que, segurament, no brilla en les seves vides, o fins i tot en allò que fa mal i no permet, ni tan sols, sentir la pròpia llum interior; no em refereixo només a les persones sense llar, que també vaig anar trobant, sinó a totes aquelles que no tenen la pau i esperança que cal per sostenir el dia a dia amb un somriure.

Llavors em vaig sentir amb el deure de portar més llum allà on sigui: a casa, a la feina, als grups... al carrer. Sento que cal molta llum i esperança, i aquest temps ens pot ajudar a ser-ne portadores.

ESTHER BORREGO
Trelladora social

L'església de Sant Pius X va acollir una gran trobada celebrativa i participativa

Cinquè eix del Pla Pastoral: Jesucrist

IGNASI MIRANDA
BARCELONA
Fotos: Agustí Codinach

L'església de Sant Pius X, al barri del Congrés de Barcelona, va acollir diumenge 26 de novembre, coincidint amb la solemnitat de Crist Rei i amb el final de l'any litúrgic, una trobada celebrativa que va marcar l'inici i la posada en marxa de "l'eix de Jesucrist", dins el Pla Pastoral diocesà *Sortim!*

En una primera part, es va fer un repàs dels quatre eixos anteriors: la fraternitat (curs 2018-2019), els joves (2019-2020), els pobres (2020-2021) i el discerniment (2021-2023, dos anys per la coincidència amb el Sínode), amb un testimoni per a cadascun. Després, es va exposar el que vol ser aquest últim eix de la trobada amb Jesucrist, seguint la imatge del conegut panot de les voreres barcelonines, amb Jesús al centre.

La trobada es va completar amb una concelebració de l'Eucaristia, presidida pel cardenal Joan Josep Omella i concelebrada pels bisbes auxiliars, Javier Vilanova i David Abadías, així com per una vintena de sacerdots i diaques. En un ambient festiu i alhora d'escolta i reflexió, l'arquebisbe de Barcelona va convidar els diocesans a assumir tot aquest projecte de treball com "el Pla Pastoral per a tota la vida, ja que amb aquests cinc eixos, que conflueixen en Jesucrist, ja ho tenim tot".

Amb Andreu Ibarz i Itziar Bravo com a presentadors, la catequista i advocada Núria Reventós, compromesa amb l'Hospitalitat de Lourdes i altres iniciatives pastorals, va dir que "Jesucrist ha donat grans moments a aquells joves que sovint volen respostes immediates", alhora que va destacar "el diàleg fratern com una gran eina per aconseguir una societat més justa".

Després Irene Voz, una noia de 22 anys que treballa al Secretariat de Joventut de l'arxidiòcesi, va oferir el seu testimoni sobre l'eix dels joves. Va parlar d'una primera trobada a la qual va assistir acompanyant una amiga i en què va veure "que els joves podien ser escoltats pels bisbes i per la resta de l'Església". També va comentar que ha participat "en diverses activitats com a voluntària, unes vivències que han donat fruit" i en les quals ha vist Jesucrist.

Pel que fa a l'eix dels pobres, la professora Sandra Pérez, que va deixar la feina docent per dedicar-se als més necessitats, va explicar la seva experiència oferint la imatge "d'una taula on hi ha diverses persones, entre elles un home de 50 anys arribat de Mali que està en situació sense llar; una dona originària de la República del Congo; un noi arribat d'un centre de menors i un home d'uns 70 anys que, per diverses circumstàncies, va acabar a la presó". Després de referir-se a l'esperança, Sandra Pérez va concloure que

Assistents a la trobada a Sant Pius X.

“en els rostres dels més necessitats, hi ha Jesús” i que “si posem Crist al centre de la nostra vida, no podem descartar el servei als més febles”.

Finalment Teresa Samaranch, vídua de 71 anys i membre d'una comunitat parroquial de Santa Coloma de Gramenet, va parlar del discerniment a partir també del seu testimoni des de la catequesi, el servei de Càritas i altres activitats.

En cada repàs als quatre eixos del pla pastoral, tothom podia participar a través d'una aplicació del mòbil mitjançant la qual es podien introduir tres paraules de cada temàtica i, després, s'exposaven en una gran pantalla. Per exemple, “escolta” va ser la més introduïda en l'eix del discerniment i “amor”, la majoritària en el de Jesucrist.

“Ningú no és més que l'altre”

En l'homília de l'Eucaristia, el cardenal Omella va destacar que “ningú no és més que l'altre, perquè el centre és Jesucrist” i que “tots tenim en comú la condició de batejats, encara que els sacerdots i els diaques tinguin una missió, els religiosos una altra i els laics, la seva”.

En la mateixa línia, va destacar que el panot “és la icona del pla pastoral de totes les nostres vides, amb fraternitat, joves, pobres, discerniment i Jesucrist”. L'arquebisbe de Barcelona, a més, va reivindicar l'esperit del Sínode “per viure la fraternitat, des de la manera diferent que té cadascú de veure les coses”. A la part final de la predicació, Joan Josep Omella es va fer seves unes paraules pronunciades per sant Pau VI: “Ai de mi, si no anuncio l'evangeli! El mateix Crist m'ha enviat per a això, i jo soc apòstol i testimoni. Com més difícil és el mandat, l'amor ens arriba amb més vehemència.”

Al final de la missa, el cardenal va presentar la trobada com “un enviament a seguir anunciant Jesucrist”, i va comentar que espera poder dedicar-se més a l'arxidiòcesi de Barcelona “a partir del març”. “Serà quan deixaré la presidència de la Conferència Episcopal Espanyola”, va confirmar. Cal recordar que el Pla Pastoral és un full de ruta, en el camí de l'Església diocesana, que ajuda a programar d'una forma coordinada l'evangelització, tot i saber que, en primer lloc, hi ha les persones abans que l'organització, i que la importància està en la mateixa ruta (*Evangelii gaudium*, 82).

El de Jesucrist tancarà els cinc eixos del Pla Pastoral de la diòcesi de Barcelona que es treballen des de la creació d'aquest document programàtic, l'any 2018. S'ha treballat per dur a terme una “Església en sortida”, en sintonia amb el que demana el papa Francesc, una Església que tingui en compte el germà a través de la fraternitat, que doni oportunitats als joves, que aculli i dignifiqui els pobres. Tot, embolcallat a través d'un discerniment conscient d'un mateix i de la comunitat posant sempre Jesucrist al centre.

JOAN JOSEP OSELLA
 “Tots tenim en comú
 la condició
 de batejats, encara
 que els sacerdots i els
 diaques tinguin una
 missió, els religiosos
 una altra i els laics,
 la seva”

La missa va ser presidida pel cardenal Joan Josep Omella.

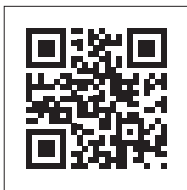

L'entitat ofereix un projecte de vida a les persones en perill d'exclusió social

Acte de presentació de la Fundació Viqui Molins

MAC
Barcelona

PER A MÉS INFORMACIÓ SOBRE LA FUNDACIÓ
VIQUI MOLINS I FER-HI DONACIONS:

El que m'ha fet més feliç en la vida és ajudar els altres, els més vulnerables", va afirmar la religiosa teresiana Viqui Molins, quan el dimarts 21 de novembre va presentar a l'església de Santa Anna la fundació que porta el seu nom. Una iniciativa que ha suposat per a ella "una sorpresa i una alegria molt grans, perquè, d'aquesta manera, quan jo ja no hi sigui, la meua obra —una gràcia de Déu— al servei dels exclosos de la societat es podrà prolongar en el temps".

L'acte de presentació de la Fundació Viqui Molins, que va comptar amb l'actuació musical de Mn. Xavier Morlans, va ser conduït per dos dels grans periodistes del país: Albert Om i Antoni Bassas. Un dels moments més emocionants s'esdevingué quan el *padre* Àngel, fundador i president de Missatgers de la Pau, en directe i via telefònica, va felicitar la Viqui per la creació de la seva fundació.

Viqui Molins, de 87 anys, va manifestar que "no pensava pas que en la meua vellesa seria tan feliç". "Una vegada algú em va dir: 'Tu no has tingut fills al ventre, però els has tingut en el cor.' I tenia tota la raó. Donar la mà perquè algú pugui créixer dona sentit a la vida."

"L'objectiu de la fundació és estar al costat de les persones més vulnerables i treballar per elles, mitjançant l'acollida, l'acompanyament i l'atenció en les diverses necessitats (habitatge, salut, formació, inserció laboral, assessoria jurídica...), així com promoure'n el creixement cultural, social i espiritual. I tot això des de la inspiració de l'Evangelí", va assenyalar la Viqui.

Va recordar també el moment en què "sor Genoveva Masip, germana de la Caritat amb la qual vaig treballar molts anys, pocs dies abans del seu traspàs, em va dir: 'Quan jo mori, oi que continuaràs amb *els nostres*?'. La Viqui va reconèixer que "la pregunta no em va sorprendre pel contingut en si mateixa, sinó per la manera d'anomenar les persones que acompanyàvem: marginats, drogoaddictes, presoners, sense sostre... Senzillament, *els nostres*".

"Viqui Molins és la mare que sempre està al costat de les persones ferides per la vida", va comentar Mn. Peio Sánchez, rector de la parròquia de Santa Anna, església que acull l'Hospital de Campanya. Va destacar sobretot de la religiosa teresiana "l'alegria constant que transmet, la seva profunditat, la capacitat de treballar en equip i la perseverança en l'acompanyament de les persones". Mn. Peio va posar en relleu que "la Fundació Viqui Molins ofereix un projecte de vida a les persones en perill d'exclusió social" i que "les llars d'oportunitats són la 'joia de la corona' de la fundació".

L'extraordinària obra humanitària de Viqui Molins tindrà continuïtat amb la fundació que porta el seu nom.

Josep Maria Mauri continuarà exercint com a vicari general, entre d'altres càrrecs

Eduard Ibáñez, nou representant del copríncep episcopal d'Andorra

M. C. ORDUÑA

La Seu d'Urgell

Eduard Ibáñez Pulido ha estat nomenat representant personal del copríncep episcopal d'Andorra, en substitució de Mons. Josep M. Mauri. Va jurar el càrrec en un acte sobri i solemne al Palau Episcopal de la Seu d'Urgell, que es va dur a terme el dilluns 27 de novembre. A l'acte, a més de Mons. Mauri i de la secretària general del copríncep, Conxita Garcia, hi van assistir Mn. Ignasi Navarri, vicari general; Mn. Antoni Elvira, vicari de Pastoral; el secretari general de la diòcesi, Mn. David Codina, i l'arxiver capitular, Mn. Benigne Marquès; la cap de Protocol i el personal administratiu i de suport dels Serveis del Copríncep d'Urgell i del bisbat.

Eduard Ibáñez ja pertanyia als Serveis del Copríncep en la tasca d'adjunt a representant del copríncep episcopal, en estreta col·laboració amb el fins ara representant personal del copríncep, Mons. Josep Maria Mauri Prior; des del 21 de juliol del 2022. En aquest temps ha pogut conèixer amb més profunditat el Principat i les institucions que hi són inherents.

L'arquebisbe Joan-Enric, amb Eduard Ibáñez i Mons. Mauri.

A l'acte, Mons. Josep M. Mauri Prior (Alzina de Moror, 1941) va dir unes paraules als assistents i va encoratjar el nou representant, agraint la confiança de Mons. Vives. Ara, continuarà exercint com a vicari general de la diòcesi d'Urgell, director del Museu diocesà, rector de les parròquies que ja servia fins ara, i membre de diversos Patronats.

A la tarda del mateix dia, Eduard Ibáñez i Mons. Josep M. Mauri foren rebuts pel cap de Govern i el síndic general de les Valls d'Andorra.

Eduard Ibáñez va néixer a Barcelona el 14 de maig de 1969, està casat i és pare de dos fills. És llicenciat en Dret i doctor en Dret Penal per la Universitat de Barcelona (1992 i 2007); llicenciat en Filosofia per la Universitat Ramon

Llull (2012), i té estudis de Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya. És advocat col·legiat a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (1992); especialitzat en l'àmbit penal i penitenciari (1993).

Va ser director de Justícia i Pau de Barcelona (2002-2021), i president de la Comissió General de Justícia i Pau d'Espanya (2010-2019).

Ha col·laborat com a professor a la Universitat Ramon Llull, en concret, a les Facultats de Filosofia, d'Educació Social i Treball Social de la Fundació Pere Tarrés i a la Facultat de Comunicació Blanquerna, i abans a l'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona.

És autor de diversos llibres com *L'Economia de Francesc*, Ed. Claret (Barcelona 2020).

Club Nous Amics

ET PORTA A FÀTIMA

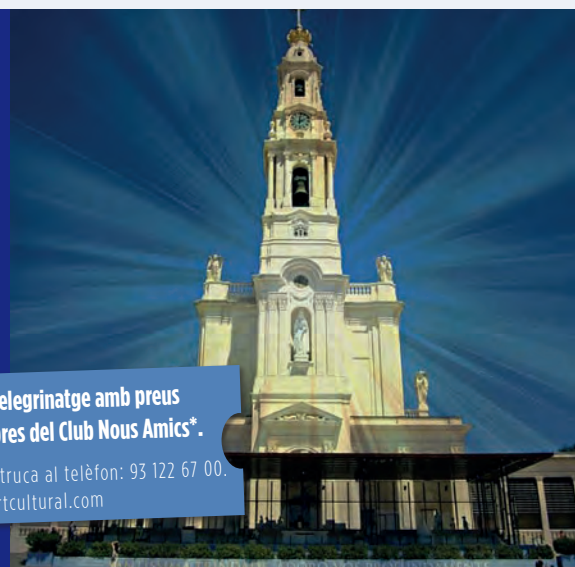
Pelegrinatge al Santuari de Fàtima, mundialment conegut per les aparicions de la Mare de Déu

De l'11 al 13 de març del 2024, viatjarem a un dels centres de pelegrinatge maria més importants d'Europa i gaudirem de la bellesa de Lisboa, la capital portuguesa

No et quedis sense plaça

Apunta't a aquest pelegrinatge amb preus especials per als membres del Club Nous Amics*.

Per a més informació, truca al telèfon: 93 122 67 00. info@rtcultural.com

 TESTIMONIS DE FE

Cristians de Gaza: una esperança per a la pau

BEATRIZ MORETÓ

Delegada d'Ajuda a l'Església
Necessitada a Catalunya

Les conseqüències del conflicte de Terra Santa per a la petita comunitat cristiana de Gaza es poden qualificar de terribles. “Almenys 53 famílies cristianes han vist casa seva totalment destruïda i la majoria dels edificis pertanyents a institucions cristianes han estat malmesos pels atacs aeris”, segons fonts properes a Ajuda a l'Església Necessitada (ACN).

Especialment dramàtica és la pèrdua del col·legi de les Germanes del Sant Rosari. Aquesta institució havia esdevingut un símbol tant de la presència cristiana com de la tasca educativa duta a terme per l'Església catòlica llatina a la regió. Era un far d'esperança per a la comunitat de Gaza. Va ser fundat l'any 2000 i va començar a oferir els seus serveis a 160 alumnes; el 2023 era un dels més grans de Gaza i donava educació d'alta qualitat a 1.250 estudiants, cristians i musulmans, pertanyents a les comunitats més pobres.

El col·legi està situat al barri de Tal Al Hawa, un dels tres barris que agrupaven abans del conflicte la major part de la població cristiana a la ciutat, i que ha estat durament afectat pels atacs aeris de les darreres setmanes.

Dissabte 4 de novembre sor Nabila Saleh, religiosa de la congregació del Sant Rosari i directora del col·legi, va rebre la trista notícia de l'impacte de projectils al complex educatiu. “El meu cor està de dol”, va escriure sor Nabila a ACN en un missatge. Un dels edificis

es va desplomar i el gran pati exterior va patir danys, igual que les estructures circumdants.

Sortosament, el complex havia estat evacuat per les religioses pocs dies després de l'inici de la guerra. Des de llavors, les dues religioses de la congregació del Sant Rosari es troben a la parròquia de la Sagrada Família, situada en un altre barri de la ciutat de Gaza, on hi ha una església i un convent, amb un petit col·legi.

Allà s'ocupen d'acompanyar i tenir cura —amb cinc religioses més i un sacerdot— de més de 750 cristians refugiats, entre ells 100 nens i 70 persones amb necessitats especials.

Malgrat l'ordre d'evacuar tots els civils de Gaza cap al sud, sor Nabila ha reiterat la decisió de quedar-se fins al final amb la comunitat. Amb nens i persones discapacitades al seu càrrec, és una cosa lògicament impossible per a elles, va dir. “No marxarem i deixarem enrere la nostra gent. Som aquí per acompanyar-los. És impossible abandonar-los.”

La majoria dels cristians que queden a Gaza es refugien en aquesta parròquia catòlica llatina i a l'església ortodoxa de Sant Porfiri. Segons fonts del patriarcat llatí queden subministraments escassos d'aliment i l'aigua ha esdevingut un problema greu.

Els poc més de 1.000 cristians que viuen a Gaza volen continuar sent una llum enmig de tanta foscor, s'uneixen a la resta de cristians de Terra Santa per implorar Déu per la pau.

NABILA SALEH

“No marxarem i deixarem enrere la nostra gent. Som aquí per acompanyar-los. És impossible abandonar-los”

Sor Nabila, religiosa de la congregació del Sant Rosari.

🌐 SANT FELIU DE LLOBREGAT

Se celebra una trobada per fer visible la sinodalitat

El dissabte 18 de novembre, organitzat pel Secretariat de Fundacions i Associacions, es va portar a terme la V Trobada amb els representants de les Associacions i Fundacions canòniques del nostre bisbat. La ponència, amb el títol *Protocol per la prevenció i actuació en cas d'abusos a menors i manual de bones pràctiques*, va anar a càrrec de Mn. Josep Maria Domingo, vicari general.

🌐 VIC

Torna Maria, reina de la pau, al Mercat Medieval de Vic

Del 8 al 10 de desembre a la catedral de Vic, en el marc del Mercat Medieval, torna la segona edició de *Maria, reina de la pau*. En ocasió de la Puríssima hi ha una imatge de la Mare de Déu a les portes de la catedral. Tothom qui vulgui hi pot deixar escrita la seva pregària o desig gratuïtament i també rep un verset de la Bíblia. La iniciativa és impulsada per la Delegació de Joves del bisbat.

🌐 LLEIDA

Concursos de pessebres

L'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes ha convocat la que ja és la 89ena edició del Concurs de Pessebres i la 48a del Concurs Infantil i Juvenil davant la proximitat de les festes nadalenques. Aquesta edició coincidirà amb la celebració del 60è aniversari de fundació de l'entitat pessebrista lleidatana i amb la commemoració del 800 aniversari del primer pessebre, fet per sant Francesc d'Assís.

🌐 SOLSONA

Rui Jordi Marques rep el ministeri de lector

El 26 de novembre, a l'església de Santa Eulàlia de Berga, el seminarista Rui Jordi Marques va rebre el ministeri de lector de mans del bisbe Francesc Conesa. En la celebració hi van ser presents el rector del Seminari solsoní, Mn. Marc Majà, altres capellans, laics, familiars i amics seminaristes. Els joves del bisbat que participaven en una nova jornada del Route to God també hi assistiren. Es comptà amb l'acompanyament en els cants de la coral Queraltina.

🌐 TERRASSA

Trobada d'adolescents a Mollet

El divendres 24 de novembre es va acollir la primera trobada d'adolescents d'aquest curs organitzada per la Delegació de Joventut. Va tenir lloc a la Sala Fiveller de Mollet del Vallès i va comptar amb la visita del bisbe Salvador.

🌐 TARRAGONA

Inauguració de les obres de restauració de l'església de Riudoms

El 19 de novembre l'arquebisbe Joan va beneir el nou paviment i presbiteri de l'església parroquial de Sant Jaume Apòstol de Riudoms, després de més d'un any d'obres. Durant l'acte, Planellas va assegurar que "no ens podem quedar merament en l'aspecte exterior dels edificis, sinó que allò que realment val la pena és que la nostra vida sigui sempre un temple de l'Evangelí de Jesucrist".

🌐 URGELL

Onzena edició de Canòlich Music

L'onzena edició del festival de música cristiana, Canòlich Music, va cloure el vespre del 25 de novembre, amb una Eucaristia a la parròquia de Sant Julià i Sant Germà. Aquesta edició del Canòlich Music s'ha dut a terme sota el lema "Joves amb empenta", enguany més de 1.500 joves dels diferents sistemes educatius del Principat d'Andorra han seguit les activitats dutes a terme del 23 al 25 de novembre.

🌐 GIRONA

El P. Jacques Philippe omple el Centre Pare Claret de Girona

Sota el títol *Viure en pau en un món difícil*, el 16 de novembre, el Centre Pare Claret de Girona es va omplir amb l'assistència d'unes dues-centes persones, per escoltar la conferència del P. Jacques Philippe, membre de la Comunitat de les Benaurances i autor de diversos best-sellers d'espiritualitat.

🌐 TORTOSA

Confirmacions a Batea

El diumenge 19 de novembre, el bisbe Sergi va visitar per primera vegada la parròquia de Sant Miquel Arcàngel, de Batea, on administrà el sagrament de la Confirmació a tres nois. La celebració fou molt bonica, acompanyats amb les veus de la Coral parroquial Sant Miquel. El bisbe predicà una homília preciosa i molt "personalitzada" pels joves que rebien el sagrament de l'Esperit.

**SERGIO GÓMEZ
MOYANO**

Professor del Departament
d'Humanitats i Educació de la
Universitat Abat Oliba CEU

AULA EDUCATIVA

La bona literatura en família

Aquestes obres, malgrat que moltes són ficcions narratives,
en realitat toquen el més profund i permanent
de la realitat humana

Un cop vaig assistir a la presentació d'un llibre que havia causat força enrenou en l'ambient catòlic, perquè pintava una perspectiva particular pel que fa als esdeveniments del món. L'autor ens va oferir pistes diverses sobre com formar-se davant dels embats d'aquesta nova cultura que ens envolta i que s'està alçant com un ídol que exigeix adoració.

Entre els consells que ens va brindar, en destaco un: llegir literatura clàssica, és a dir, aquella que ha resistit el pas del temps. Aquestes obres, malgrat que moltes són ficcions narratives, en realitat toquen el més profund i permanent de la realitat humana. Són llibres que ens confronten amb el món tal com és. Els misteris del cor humà estan tancats i a la nostra disposició en les obres dels clàssics.

Ens va posar l'exemple dels membres d'una família romana que, durant el període del règim totalitari comunista, llegien plegats *El senyor dels anells*. Podríem pensar que es tractava d'un simple divertiment familiar, però era molt més que això. La capacitat mimètica (còpia de la realitat) que posseeix l'art és una eina educativa de primer ordre. De manera que, llegint la gran obra de Tolkien, a més de passar una bona estona, aquesta família percebia amb total claredat en el seu context històric qui eren Mordor i Sauron; i se sentien com Frodo, Sam, Aragorn i els altres membres de la comunitat de l'anell: aparentment insignificants davant la immensitat del mal, però sabent que també ells el podien vèncer.

Per això, les obres literàries que es llegeixen al col·legi o per entre-

teniment individual o en família són determinants, perquè configuren les imatges amb les quals el lector interacciona amb el món que l'envolta.

I quins llibres són els adequats per a nosaltres i per als nostres fills? On podem trobar una llista d'obres carregades de valors, alts ideals i virtuts emulables? Doncs us recomano un altre llibre: *De libros, padres e hijos* de Miguel Sanmartín Fenollera. És una guia molt didàctica i reeixida en la qual es tracta la importància de la literatura per a l'educació dels fills, s'hi donen pistes sobre com treballar-la personalment i en família i, per si no fos prou, ofereix un seguit de llibres per edats en el qual l'encerta un 100%. I no ho explico sense coneixement de causa, sinó perquè n'he seguit les pautes en persona a casa meua i han resultat del tot adients.

**XAVIER ABEL
LLUCH**
Magistrat-jutge.
Doctor en Dret

FAMÍLIA, ESSLÉSIA DOMÈSTICA

L'interès superior del menor

Ens cal avançar cap una civilització en la qual els adults sapiguem preservar els menors dels conflictes

Tots els professionals que intervenim en processos de ruptura de parella tenim clar que cal cercar “l’interès superior del menor”. Fem una breu aproximació a aquest concepte.

Jurídicament, és un concepte jurídic indeterminat. En podríem fer les consideracions següents:

i) Cal valorar l’interès superior del menor en cada cas concret perquè no hi ha dos casos iguals, ni es pot establir un criteri apriorístic sobre quin és el seu major benefici (STC 178/2020, de 14 de desembre).

ii) El millor interès del menor és que el nen o nena romanguí aliè al conflicte dels adults. “No cal sotmetre el nen o nena a un cruel conflicte de lleialtats que atempta el seu desenvolupament emocional. Els fills no són patrimoni privatiu d’un dels membres de la parella” (Seoane Spiegelberg). Massa sovint els adults, immersos en processos de ruptura de parella, avantposen els seus interessos personals, i a voltes, a curt termini, sobre l’interès superior dels seus fills i la seva estabilitat emocional.

iii) En la determinació de l’inte-

rès superior del menor conflueixen factors familiars, materials, socials i culturals, que han de ser objecte de valoració per evitar en allò que sigui possible un factor de risc per a l’estabilitat del menor (STS 705/2021, de 19 d’octubre).

iv) L’interès superior del menor es configura com un dret substantiu, un principi jurídic interpretatiu i una norma de procediment. Com a dret substantiu, ha de ser una consideració primordial que cal que sigui avaluada en cada cas. Com a principi jurídic interpretatiu, vol dir que si hi ha més d’una interpretació cal escollir la que sigui més favorable al menor. Com a norma de procediment, cal tenir en compte les repercussions (positives o negatives) de les decisions sobre els menors (STS 78/2018, 14 febrer).

v) El jutge pot adoptar d’ofici, sense que ho demanin les parts en un procediment, les decisions o mesures que tutel·lin l’interès superior del menor, perquè es una qüestió d’ordre públic (STC 178/2020, de 14 de desembre).

vi) Hi ha factors de ponderació que donen contingut a l’interès superi-

or del menor i, entre ells, en resulta fonamental “la conveniència que la seva vida i el seu desenvolupament tinguin lloc en un entorn familiar adient i lliure de violència” (article 2 Llei Orgànica de Protecció Jurídica del Menor).

Mentre escric aquestes línies les notícies de la televisió em colpeixen i m’aclaparen a diari amb imatges de diferents guerres al món —en particular les d’Ucraïna i de Gaza—, on no són els drets, sinó la mateixa vida d’infants innocents, la que resulta arrabassada pels conflictes d’adults. Ens cal avançar cap a una civilització diferent en la qual els adults sapiguem preservar els menors dels conflictes. Pel bé de les nenes i els nens, els adults haurien d’establir ponts de diàleg i ser capaços de signar tractats de pau.

Ressonen, avui com ahir, amb força les paraules del mateix Jesús: “En veritat us ho dic: si no canvieu i us feu com els infants, no entrareu pas al Regne del cel. Així, doncs, el qui es faci petit com aquest infant és el més important en el Regne del cel. I qui acull un infant com aquest en nom meu, a mi m’acull” (Mt 18,1-5).

El valor dels espais sacres enmig del paisatge

MÉS ROMÀNIC

Sant Salvador d'Irgo, al municipi del Pont de Suert.

CARME ESCALES

Fotos: Turisme Alta Ribagorça

La comarca de l'Alta Ribagorça facilita la visita a una dotzena d'esglésies i ermites poc conegudes, però amb molta devoció local, gràcies a codis QR.

El conjunt d'esglésies romàniques de la Vall de Boí, declarat Patrimoni de la Humanitat per la Unesco el 30 de novembre del 2000, comprèn un total de vuit esglésies i una ermita situades en diferents pobles del municipi de la Vall de Boí (Alta Ribagorça). Són les esglésies de Sant Climent de Taüll i Santa

Maria de Taüll, totes dues al poble de Taüll; Sant Feliu de Barruera, al cap del municipi, Barruera; Sant Joan de Boí, a Boí; Santa Eulàlia d'Erill la Vall, a Erill la Vall; Santa Maria de l'Assumpció de Còll, al poble de Còll; Santa Maria de Cardet, a Cardet, i la Nativitat de Durro i l'ermita de Sant Quirc de Durro, al petit nucli de Durro.

La comarca de l'Alta Ribagorça i de manera especial la Vall de Boí han pogut donar a conèixer els seus temples gràcies a aquest reconeixement internacional. Però a la comarca hi ha altres esglésies i ermites, també romàniques, on havia tingut lloc una acció religiosa i social molt valuosa per a la gent dels pobles veïns, però en les quals ara amb prou feines algú entra. Aplecs i alguna celebració de caràcter

anual sí que tornen a obrir les portes, a qui sempre n'ha estat fidel per tradició familiar, personal, o de comunitat i poble.

Escoltant la veu del mossèn de la Vall de Boí, Ricardo Barba, que també vol destacar el paper cabdal d'esglésies que no formen part del conjunt romànic Patrimoni de la Humanitat, aflora la reflexió sobre la força i el valor de la fe com a riquesa personal. La quantitat de feligresos en una parròquia no és la mesura del pes de la fe. Diu Barba que sovint li pregunten quanta gent ha batejat o ha casat el darrer any, però, diu, "el nombre de celebracions sacramentals no és el paràmetre del ritme rural. En els petits nuclis rurals, i més de muntanya, no es casen quantitats de parelles com en una gran ciutat.

Aquí pràcticament tothom és catòlic, han estat batejats, i casaments i comunions no poden ser la mesura de la nostra activitat parroquial. Ho és la presència i la continuïtat a la nostra comunitat". I la devoció en cada petit temple de qualsevol de les valls i muntanyes de la comarca ribagorçana continuen escrivint avui la tradició d'una fe religiosa, en aquest cas, molt vinculada a l'art romànic.

Fer conèixer aquests altres espais de culte que han estat importants per a la gent del territori és el propòsit de la iniciativa cultural "Més Romànic", impulsada pel Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça. Volen donar valor a tot el patrimoni arreu de la comarca, fent que el seu coneixement se sumi al conjunt romànic de la Vall de Boí que ja gaudeix d'un nombre rellevant de visitants.

El projecte "Més Romànic" pretén fer visible el patrimoni arquitectònic, històric i també paisatgístic que envolta aquestes altres esglésies i ermites desconegudes o poc conegudes. Anar-les a trobar és, a més, una engrescadora proposta d'excursió, que dona l'opció, en alguns casos, de caminar per antics camins de pastor.

DOTZE DESTINS PER NO OBLIDAR

Ponts medievals enmig de la natura, vestigis d'antics llocs de culte juntament amb les ermites i esglésies sumen dotze destins a descobrir per la zona.

Un d'ells ens porta a un dels miradors més bonics i privilegiats de la comarca: Sant Salvador d'Irgo, al municipi del Pont de Suert. Hi arribem per la carretera local que ens porta a Gotarta, i és a només a un quart d'hora de cotxe des del Pont de Suert. Un cop passat Gotarta i Igüerri, abans d'arribar al poble d'Irgo veurem l'ermita a l'esquerra quan la carretera deixa d'ascendir. També s'hi pot accedir, pujant per la carretera de la Vall de Boí (L500), agafant el desviament en direcció Saraís i Iran. Poc més d'1 km després del poble d'Irgo, trobarem l'ermita a la part dreta de la carretera.

Tenim una gran esplanada per aparcar i caminar pels seus voltants per contemplar les muntanyes i el cel, i respirar l'aire pur sobre un turonet que el petit temple corona. És una petita església d'una sola nau, coberta amb volta de canó i reforçada per dos arcs torals. A la façana principal té dues

finestres amb llindes de pedra tosca. Tota ella és una obra rústega del segle XII i va ser declarada Bé Cultural d'Interès Nacional l'any 1992.

Trobarem un plafó al davant de la façana principal amb el QR necessari per fer la immersió virtual al seu interior. Un petit campanar fet com un pontet de pedra sobre el qual hi ha una creu custodia la petita campana del temple. I, si voltem per darrere d'aquesta entranyable construcció, veurem un altre plafó que ens situa tots els cims que la nostra vista pot localitzar des del lloc on som.

Santa Cecília de Senet, al municipi de Vilaller, és una altra de les esglésies a descobrir proveïdes ara d'una visió de 360 graus gràcies al QR que ens passeja pel seu interior. Podem arribar-hi en cotxe per la N-230 des del Pont de Suert en direcció a Vielha, fins que trobem, a mà dreta, el desviament cap a Senet i Aneto, i entrant a Senet, l'església és a la part alta del poble. Té una sola nau amb volta de canó i l'absis semicircular, amb dues capelles laterals i la sagristia afegides. L'absis, sense decoració, té una finestra axial, que és, de fet, l'única original de l'edifici.

El projecte "Més Romànic" ha estat possible gràcies a la creació i formació de filmacions en drons, la realització d'un audiovisual, plafons informatius, alguns d'ells equipats amb codi QR que enllaça amb la plataforma de Google Street View, que permet fer una visita a l'interior. "Cal tenir en compte que molts temples estan tancats i d'aquesta manera els visitants poden veure el patrimoni", explicava Albert Palacín, president del Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça, en la presentació d'aquesta iniciativa que comença amb dotze destins com a punt de partida. El projecte també ha comptat amb l'edició de mapes i un llibret en físic amb tota la informació del projecte i la geolocalització dels elements patrimonials a la plataforma Instamaps.

Santa Maria de Corroncui, Santa Maria d'Erillcastell, Sant Sadurní d'Esperan, el pont de Castelló de Tor, Sant Esteve de Ventolà i Sant Romà de Casós són les visites proposades per descobrir "Més romànic" de la comarca. Totes aquestes, al municipi del Pont de Suert. El pont Vell i la vila closa medieval de Vilaller també en són part, igual que Sant Quirc de Taüll i Sant Salvador de Barruera, a la Vall de Boí.

**"Més Romànic"
pretén fer visible
el patrimoni
arquitectònic, històric
i paisatgístic que
envolta esglésies i
ermites desconegudes
o poc conegudes**

**Ponts medievals,
vestigis d'antics llocs
de culte juntament
amb les ermites i
esglésies sumen dotze
destins a descobrir**

AL WEB DE TURISME DE L'ALTA
RIBAGORÇA HI HA LA PRESENTACIÓ
DE CADA INDRET A DESCOBRIR

Campanar de Sant Sadurní d'Esperan.

Sant Esteve de Ventolà.

Sant Quirc de Taüll.

Santa Maria d'Erillcastell.

Sant Salvador de Barruera.

Santa Cecília de Senet.

**AUTÈNTICA
DIFERENT
NATURAL**

Apropa't a Lleida Viu el moment!

Sant Climent de Taüll, Vall de Boí (Alta Ribagorça) ©Oriol Clavero

Emociona't amb la neu del Pirineu de Lleida

**11 estacions d'esquí amb més de 500 km de pistes
i 140 empreses amb oferta de neu i serveis complementaris:**

**Aransa • Baqueira Beret • Boí Taüll • Espot • Lles de Cerdanya
Port Ainé • Port del Comte • Sant Joan de l'Erm • Tavascan
Tuixent-la Vansa • Virós-Vallferrera**

BIOSPHERE
certified destination

aralleida.cat

Voldria en aquesta carta dominical subratllar les seves composicions des de l'àmbit de la fe, perquè no sempre s'ha tingut en compte que fou un home de Déu

El Rector de Vallfogona

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, el 2 de setembre passat s'acomplien 400 anys de la mort, a Vallfogona de Riucorb, del seu rector més insigne, Mn. Francesc Vicenç Garcia, el poeta més important del barroc català. No vull acabar l'any dedicat a aquesta efemèride sense parlar-ne, perquè és insigne referència en qualsevol estudi de la nostra llengua.

Més enllà dels detalls de la seva vida, voldria en aquesta carta dominical subratllar les seves composicions des de l'àmbit de la fe, perquè

no sempre s'ha tingut en compte que fou un home de Déu, fins i tot en aquest any dedicat a ell que s'ha dut a terme a tot el país. En voldria destacar tres moments. El primer, quan l'any 1621 predicà a la catedral de Girona amb motiu del traspàs del rei Felip III. Es tracta d'un opuscle, l'únic que fou editat en vida seva, on, en català de l'època i amb gran eloqüència, descriu la banalitat de la condició humana i que Déu acaba sent la nostra única esperança. Entre altres coses afirma: "Mira a Felip Tercer, senyor de tants regnes, obeït de tantes nacions, lo qui tenia empadronades i subjectes a son domini tantes i tan remotes províncies, vassall de la mort, convertit en un cabàs de terra." "Aquest és lo límit que Déu ha posat al mar d'aquesta vida."

El segon moment es tracta d'un bell diàleg entre Jesús i santa Teresa, per explicar un fet de la vida de la santa, succeït en la celebració de l'eucaristia. Davant el sofriment espiritual interior de Teresa, Jesús la consola i li ofereix un clau de la seva creu mateixa.

I el tercer moment és quan el Rector viu la realitat de la seva mort, reclòs a la rectoria de Vallfogona, molt pocs dies abans de morir. Allà compon un admirable *Cant d'Agonia*, que traspua el convenciment que se li acaba el viure en aquest món i, al mateix temps, una admirable fe en

Jesucrist. Comença: "Desde est catalfal incògnit, en que condemnat á mort, de la inexorable Parca espero'l terrible colp. Desde assí, Senyor, intento tirar-vos fletxes d'amor, si be la ma poch versada tem no acertarvos lo cor." I acaba amb aquest emocionant comiat: "Ja l'ànima està de lleva, y despedintse del cos li està dient l'ultim *vale*, fins a la resurrecció. Y puig extesos los brassos Vos miro, Pare amorós, y que de la vostra clemència tinch tantes demostracions. En vostres mans encomano lo meu esperit; puig Vos, essent un Déu verdader, sou estat mon Redemptor."

Malauradament, però, la seva creació més agosarada, les seves actuacions socials i el fet que la seva obra oscil·la entre el més profund poema religiós i l'obra de sensualitat quasi procaç o el llenguatge mundà, va fer que la seva notorietat se centrés més en aquesta darrera visió de la vida, passant per alt la seva creació religiosa, com també s'ha notat en excés en aquest any en el seu honor.

El rector de Vallfogona va ser un home de Déu, com tants han omplert els nostres pobles al llarg de les centúries. Home del seu temps, immers en la mentalitat barroca, però un home de Déu. No era un personatge anomenat Rector de Vallfogona, era mossèn Vicenç Garcia.

Ben vostre.

La caritat neix de la fe, ja que aquesta és resposta a l'amor de Déu que en Jesucrist se'ns ha revelat

La vostra caritat no es cansa de fer el bé (1Te 1,3)

ROMÀ CASANOVA

Bisbe de Vic

Sant Pau en la salutació de la primera carta als cristians de Tessalònica s'alegra per la fe, l'esperança i la caritat en què viu aquella petita comunitat (cf. 1Te 1,3). Les tres virtuts teologals es refereixen directament a Déu i a la relació amb ell. La fe, l'esperança i la caritat "són infoses per Déu en l'ànima dels fidels per a fer-los capaços d'actuar com a fills seus i merèixer la vida eterna" (CEC, 1813). És meravellós de veure com, ja en els inicis de la predicació apostòlica, les realitats fona-

mentals de l'existència pròpia dels membres de la comunitat cristiana es fan presents i com aquestes mateixes continuen al llarg dels segles.

Aquella comunitat vivia en l'expectativa del retorn del Senyor amb una fe activa, una caritat generosa i una esperança constant. Per això és bo que en el temps d'Advent parem especial esment en aquestes tres virtuts. En la present glossa, després de l'anterior en què ens vam fixar en la fe, ens centrarem en la caritat, tal com ho trobem en la carta paulina: "La vostra caritat no es cansa de fer el bé" (1Te 1,3).

"La caritat és la virtut teologal amb què estimem Déu per ell mateix sobre totes les coses i el nostre proïsme com a nosaltres mateixos per l'amor de Déu" (CEC, 1822). La caritat neix de la fe, ja que aquesta és resposta a l'amor de Déu que en Jesucrist se'ns ha revelat. Acceptar de cor, amb confiança plena, l'oferta d'amor de Déu no ens pot deixar indiferents. L'amor de Déu demana

la resposta de la criatura que, meravellada per la gratuïtat de l'amor misericordiós, no pot fer res més que respondre-hi també amb amor. L'acció de Déu mateix pel seu Esperit en el cor del creient fa possible la resposta de la caritat, que, si bé desigual —mai la criatura humana no podrà respondre de manera equivalent a l'amor de Déu—, plau al Senyor.

L'apòstol afirma que la caritat dels tessalonicencs no es cansa de fer el bé. Podem entreveure, doncs, que l'amor d'aquells cristians no era un amor merament sentimental o superficial, ni abocat solament a les pràctiques cristianes de pregària, sinó realment efectiu. Les paraules de l'apòstol ressonen en les de sant Joan de la Creu: "*El alma que anda en el amor ni cansa ni se cansa*" (*Dichos*, 101). El testimoniatge més clar de la fe en el cor d'una persona són les obres de misericòrdia a favor dels germans necessitosos, fetes de manera incansable. No oblidem mai que solament l'amor és digne de fe.

CONSULTORI BÍBLIC

Qui era l'evangelista Mateu?

MONTSE DE PAZ

Biblista

És Mateu el recaptador d'impos-
tos a qui Jesús crida a seguir-lo?
Així ho explica l'evangeli que
porta el seu nom (Mt 9,9 i 10,3).
Marc i Lluç l'anomenen Leví,
però entre els Dotze apòstols
sempre hi ha un Mateu.
Si era ell, és clar que era un
home culte, sabia llegir i escriu-
re i coneixia bé les escriptures
jueves. El seu evangeli es basa
en el de Marc, però hi afegeix
força ensenyaments i miracles
de Jesús, de forma ben orde-
nada. Era l'evangeli preferit de
moltes comunitats primitives.
Hom pensa que es va completar
cap a l'any 80 dC i estava adreçat
sobretot als jueus que esdeve-
nien cristians, ja que subratlla
les arrels davídiques de Jesús: a
través de la genealogia i altres
episodis, vol deixar clar que en
ell es compleixen totes les pro-
meses de l'antiga aliança de Déu
amb el seu poble.
Com sabem que Mateu n'era
l'autor? Eusebi de Cesarea ho
explica en la *Historia Ecclesiae*
basant-se en tradicions més
antigues, que es remunten al
segle II. Fins i tot esmenta que
inicialment Mateu va escriure
el seu relat en arameu, però que
després es va traduir al grec, la
llengua franca d'aleshores en el
món mediterrani.
Què sabem de Mateu? Fora de
la seva crida com a apòstol, poc
més. La tradició i la llegenda
diuen que va evangelitzar Partia
(actual Iran) i Etiòpia. Es con-
serven relíquies a la cripta de la
catedral de Salern, a Itàlia, on
diuen que va morir màrtir i on és
molt venerat.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Joan Baptista, precursor del Senyor

MARCOS ACEITUNO

Teòleg i biblista

Il·lustració: Glòria Monés

L'evangeli de Marc introdueix la
persona de Jesús de Natzaret, i ho
fa mostrant la veritable humanitat
del Redemptor. Jesús ha volgut in-
volucrar-se en l'alliberament de la
humanitat per mitjà de vincles hu-
mans, concretament el fet de voler
tenir un mestre en la figura de Joan,
profeta apocalíptic, baptista d'ofici
i predicador eficaç que removia les
consciències tant dels fidels de clas-
se baixa com dels mateixos reis del
seu moment.

Arabé, allò que fa valuós Joan és el
fet de ser el precursor de Jesús, i Déu
ho preveia en les profecies d'Isaï-
es. Joan i Jesús, doncs, formen part
d'un drama superior al mer esdeve-
nir de la història humana, tot i que
a nivells molt diferents: és el drama
de l'amor de Déu. Les promeses de
l'Antic Testament troben en Joan el
darrer ressò, són la preparació im-
mediata, l'acompliment desbordant
i xarbotant de la misericòrdia divina.

Idealment parlant, en aquest
temps d'Advent, Joan té també un
valor pedagògic en l'ordre de la fe.
Que la Bíblia trobi en Joan el darrer
preparatiu i en Jesús la seva resposta
màxima, subratlla la continuïtat del
Déu que es revela i salva, i confirma
que Jesús és el Fill de Déu, veritable,
propri i personal, centre d'una nova
manifestació de Déu en la història,
més enllà de les fronteres d'Israel.

Pel que fa a la Litúrgia, el bap-

tisme de Joan al Jordà és una anti-
cipació del baptisme sacramental en
Crist, que ens confereix la condició
sobrenatural de fills de Déu pel do de
l'Esperit Sant en la sang preciosa de
Jesús salvador. A més a més, és una
crida a la conversió i a la renovació
espiritual; és una crida el baptisme,
una invitació a entrar en una comu-
nió transformadora amb Déu, Pare,
en l'Esperit Sant.

La figura de Joan també és una
interpel·lació a les consciències,
una crida específica i èticament
comprometedora: cal que canviem
i renovem l'esperit i la manera amb
la qual percebem el món i la història
i la convivència. El Senyor ens visita,
cal rebutjar pecar, cercar la justícia,
apostar pel perdó i obrir-nos a la no-
vetat de l'Esperit Sant en Jesús que
ens porta el Regne de Déu.

En resum, doncs, Joan és un mo-
del espiritual d'humilitat i servei, i
de sotmetiment al voler de Déu.
Joan, amb el seu captivament, més
enllà dels èxits humans, no s'arro-
ga els mèrits de la seva vida ni les
seves tasques, és una figura espiri-
tualment potent, més per saber-se
ubicar enfront del misteri de l'En-
carnació del Fill de Déu. Déu, en Je-
sucrist, s'ha fet petit per engrandir
la humanitat, ungint-la com a ser-
vidora de l'economia de la gràcia de
Déu i de Jesucrist. Bona continuació
de l'Advent!

Diumenge II d'Advent

Lectura primera

Is 40,1-5.9-11

Obriu al Senyor una ruta

Lectura del llibre d'Isaïes

“Consoleu, consoleu el meu poble”, diu el vostre Déu. “Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s’ha acabat la seva servitud, que ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.” Escolteu una veu que crida: “Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l’estepa un camí per al nostre Déu. S’alçaran les fondalades i s’abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabrós serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.” Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la bona nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça’l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: “Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l’acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l’aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.”

Salm responsorial

84

Jo escolto què diu el Senyor:
Déu anuncia la pau al seu poble.
El Senyor és a prop per salvar els
seus fidels,
i la seva glòria habitarà al nostre
país.

*R. Senyor, feu-nos veure el vostre amor
i doneu-nos la vostra salvació.*

La fidelitat i l’amor es trobaran,
s’abraçaran la bondat i la pau;
la fidelitat germinarà de la terra,
i la bondat mirarà des del cel. R.

El Senyor donarà la pluja,
i la nostra terra donarà el seu fruit.
La bondat anirà al seu davant,
i la pau li seguirà les petjades. R.

Al·leluia

*Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el
camí;
tothom veurà la salvació de Déu*

Lectura segona

2Pe 3,8-14

Esperem un cel nou i una terra nova

Lectura de la segona carta de sant Pere

Estimats, una cosa hi ha que no heu de perdre mai de vista: Per al Senyor tant és un dia com mil anys i mil anys com un dia. No és que el Senyor difereixi el compliment de les promeses, com ho suposen alguns; és que el Senyor és pacient amb vosaltres, perquè no vol que ningú es perdi, sinó que tothom arribi a convertir-se. Però el dia del Senyor vindrà; arribarà inesperadament com un lladre. Aquell dia el cel fugirà amb un estrèpit espantós, els elements, abrandats, es desintegraran, i la terra quedarà al descobert amb tot el que hi han fet. Tenint present, doncs, que tot això es desintegrarà, penseu com heu de viure, amb quina santedat i amb quina pietat us heu de comportar. Espereu la vinguda del dia del Senyor, i feu tot el possible perquè arribi aviat. Aquell dia el cel, inflammat, es desfarà, i els elements, abrandats, es fondran. Però nosaltres, tal com ell ens ho ha promès, esperem un cel i una terra nova, on regnarà la justícia. Per tant, estimats, mentre espereu això, mireu que ell us trobi en pau, immaculats i irrepressibles.

Evangelí

Mc 1,1-8

Aplaneu el camí per al Senyor

Lectura de l’evangelí segons sant Marc

Comença l’evangelí de Jesús, el Messies, Fill de Déu. En el profeta

Isaïes hi ha escrit això: “Jo envio davant teu el profeta missatger perquè et prepari el camí. Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí.” Complint això, Joan començà a batejar en el desert. Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats, i anaven a trobar-lo de tot arreu de Judea, amb tota la gent de Jerusalem, confessaven els seus

pecats i es feien batejar per ell al riu Jordà. El vestit de Joan era de pèl de camell, es cobria amb una pell a la cintura i s’alimentava de llagostes i mel boscana. I predicava així: “Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni d’ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l’Esperit Sant.”

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIA I
TEMPS D'ADVENT
SALTERI: SETMANA II

Desembre

10. DIUMENGE

Diumenge II d'Advent, *Morat*. Lectures: Isaïes 40,1-5.9-11 / Salm 84 / 2 Pere 3,8-14 / Marc 1,1-8
SANTORAL: Eulàlia de Mèrida, mr.; Gregori III, p.; Júlia, vg. i mr.; Mare de Déu de Loreto, Melquíades, p. i mr.; Trobat, mr.

11. DILLUNS

Fèria, *Morat*. O bé, **Sant Damas I, papa** (ML), *Blanc*. Lectures: Isaïes 35,1-10 / Salm 84 / Lluc 5,17-26. A Terrassa: Dedicació de l'església catedral (S), *Blanc*
SANTORAL: Daniel Estilita, monjo; Ida, vg.; Pau de Narbona, b.; Sabí, b.

12. DIMARTS

Fèria, *Morat*. O bé, **Mare de Déu de Guadalupe** (ML), *Blanc*. Lectures: Isaïes 40,1-11 / Salm 95 / Mateu 18,12-14
SANTORAL: Joana Francesca de Chantal, rel. i fund.; Sinesi, mr.

13. DIMECRES

Santa Llúcia, vg. i mr. (MO), *Vermell*. Lectures: Isaïes 40,25-31 / Salm 102

/ Mateu 11,28-30

SANTORAL: Aubert, b.; Otília, rel.

14. DIJOUS

Sant Joan de la Creu, pvre. i dr. de l'Església (MO), *Blanc*. Lectures: Isaïes 41,13-20 / Salm 144 / Mateu 11,11-15
SANTORAL: Diòscor, mr.; Just i Abundi, mr.; Nicasi, b. i mr.

15. DIVENDRES

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 48,17-19 / Salm 1 / Mateu 11,16-19
SANTORAL: beat Bonaventura de Pistoia, prev.; Cristiana, mr.; Urber, prev.; Valerià, b.

16. DISSABTE

Del dissabte, *Morat*. Lectures: Isaïes 30,19-21.23-26 / Salm 146 / Mateu 9,35-10,1.6-8. A Barcelona, Tarragona i Urgell: **Sant Josep Manyanet, pvre.** (MO), *Blanc*. A Girona, Sant Feliu, Terrassa i Vic, **Sant Josep Manyanet, pvre.** (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Adelaida de Borgonya; Albina, vg. i mr.; Ananies, Azaries i Misael; beata Maria dels Àngels, rel.

El Sant 11 de desembre

Daniel Estilita, monjo

Daniel va néixer a Martha, a Síria, l'any 409. Tot i que als dotze anys ja va ingressar en un monestir, la seva vida no va fer un gran gir fins que va conèixer sant Simeó Estilita el Vell, que vivia a Antioquia. Des d'aquell moment, Daniel va seguir el seu exemple, i amb quaranta-dos anys va decidir que ell també volia convertir-se en estilita (de la paraula grega *stylos*, que significa "pilar") i va anar a viure al seu propi pilar al costat de Constantinoble. L'emperador Lleó I li va construir una sèrie de pilars amb una plataforma al damunt, i Daniel hi va ser ordenat per sant Gennadi. El

sant es va convertir ràpidament en un atractiu per a la gent. Celebrava l'eucaristia al seu pilar, predicava sermons, dispensava consells espirituals i curava els malalts. Va baixar de la seva columna només una vegada en trenta-tres anys, per aconsellar a l'emperador Baliscus que no donés suport a l'heretgia del monofisisme. Daniel va morir l'any 493 i es va convertir en l'estilita més conegut després de sant Simeó Estilita el Vell. La seva vida és un recordatori que hi ha moltes maneres de viure la vida espiritual, i que la nostra tasca és trobar aquest camí i seguir-lo fins al final.

CONSOL MUÑOZ
Franciscana missionera

Seria desitjable que totes les representacions de pessebres servissin per acostar-nos més a la contemplació i celebració del naixement de Jesús entre nosaltres

La representació del primer pessebre

Enguany la família franciscana celebrem el vuitè centenari del Nadal a Greccio, és a dir, la representació del primer pessebre projectat per Francesc d'Assís.

El biògraf del sant, Tomàs de Celano, a la seva *Vida primera*, relata la primera representació del pessebre de la història, el 24 de desembre del 1223. Transcrivim tot seguit les seves mateixes paraules sobre el que es va esdevenir:

“Digne és de recordar i celebrar amb memòria pietosa el que va fer tres anys abans de morir gloriosament, prop de Greccio, el dia de la nativitat de nostre Senyor Jesucrist. Vivia en aquella comarca un home, de nom Joan, de bona fama i millor tenor de vida, a qui el benaurat Francesc estimava amb amor singular. Uns quinze dies abans del Nadal del Senyor, el benaurat Francesc el va cridar i li va dir: ‘Si vols que celebrem a Greccio aquesta festa del Senyor, afanya’t i ves-hi a preparar promptament el que t’indico. Desitjo celebrar la memòria de l’infant que va néixer a Betlem i vull contemplar, d’alguna manera, amb els meus ulls el seu patiment en la seva invalidesa de nen, com el van reclinar al pessebre i com el van col·locar sobre el fenc entre el bou i la mula’. Havent sentit això, l’home bo

i fidel, va adreçar-s’hi prestament i va preparar al lloc assenyalat tot el que el Sant li havia indicat.

Va arribar el dia, dia d’alegria, d’exultació. Havien estat citats germans de molts indrets; homes i dones de la comarca, plens de joia, havien preparat, d’acord amb les possibilitats de cadascú, ciris i teies per il·luminar aquella nit que, amb l’estel centellejant, il·lumina tots els dies i anys. Va arribar, a la fi, el sant de Déu, i, veient que tot estava a punt, ho va contemplar i se’n va alegrar. Es prepara el pessebre, s’hi posa fenc i s’hi col·loquen el bou i la mula. La simplicitat hi rep honor, la pobresa s’hi exalta, se’n valora la humilitat, i Greccio esdevé un nou Betlem. La nit resplendeix com el dia, nit plaent per als homes i per als animals. La gent hi arriba i, davant del nou misteri, assaboreixen nous gojos. Els germans canten les lloances del Senyor i tota la nit transcorre entre cants d’alegria. El sant de Déu resta dret davant del pessebre, desbordant-se en sospirs, traspasat de pietat, fos en goig inefable” (84-86).

Seria desitjable que, com a Greccio, totes les representacions de pessebres servissin per acostar-nos més, els cristians, a la contemplació i celebració del naixement de Jesús entre nosaltres.

ESPai LECTORS

Pau, festa i plena religiositat a la Terra Alta

ANTON MONNER

Cronista de Gandesa

A Gandesa, els dotze pobles de la Terra Alta han viscut una jornada de religiositat que s'ha convertit en una gran festa d'amor i de crida per la pau al món, en què hi han participat centenars de persones. Ha comptat amb la presència del pare abat de Montserrat, Manel Gasch, acompanyat pel bisbe de Tortosa, Mons. Sergi Gordo.

El dia va començar amb la signatura del Llibre d'Or a l'Ajuntament de la ciutat. Tot seguit, el pare abat i el bisbe es van desplaçar al monòlit de la Pau, la Reconciliació i la Concòrdia, erigit el 14 d'agost del 1978, abans de signar-se la Constitució, on es va realitzar una trobada entre comandaments dels exèrcits que havien lluitat a la batalla de l'Ebre i, davant de 4.000 persones arribades d'arreu del món, es van abraçar dos soldats dels dos exèrcits, nacional i republicà, acompanyats per les autoritats polítiques, civils i militars del moment.

El monument, situat al Centre d'Estudis de la Batalla de l'Ebre, va ser erigit per l'ADAR (Aviadors de la República). L'acte va suposar la reconciliació entre els pobles d'Espanya, havent-hi assistit centenars de combatents, tant d'un bàndol com de l'altre.

Les paraules del pare abat davant del monument van refermar la necessitat de pau, reconciliació i amor entre tots els pobles, religions i ètnies. Van refermar la pau i l'estimació entre els homes de bona voluntat els parlaments del bisbe, del president de l'ADAR, Antoni Vilella, i de l'alcalde de Gandesa, Carles Luz.

Posteriorment, va començar la festa pròpiament religiosa per commemorar el 50è aniversari de la Romeria de la Terra Alta a Montserrat, dins del temple de l'arxiprestal de Gandesa, amb unes pregàries del pare abat i del bisbe, repleta de feligresos que durant mig segle han participat de l'espiritualitat de la muntanya santa de la Moreneta i l'acolliment dels seus monjos.

La festa va continuar pels carrers de la ciutat amb cercaviles i representacions culturals, una de cada població de la comarca, i amb les majorets de Vilalba tancant la comitiva, amb una magnífica participació. I per acabar de celebrar tanta festa de la magnífica trobada comarcal, els assistents van participar d'un dinar de germanor, on es va servir una paella d'arròs, a l'aire lliure, acompanyada dels vins de la Terra Alta, amb les seves famoses garnatxes blanques, les millors del món, i acompanyats pel pare abat, el bisbe i Mn. David, rector de Gandesa, i la resta de sacerdots de la comarca.

Cartes

Dos comentaris

Volia fer un comentari sobre l'article del magnífic Mn. Francesc Nicolau del número 2.300 de *Catalunya Cristiana*. Ens explicava que a Suècia van emprar bombes per acabar amb grans incendis forestals i ens donava una explicació força adient. Passa, però, que jo en conec un altre cas; es tracta, també, de l'efecte que produeix un explosiu enmig d'un gran foc. Pel que tinc entès, l'explosiu consumeix, de cop, una gran quantitat d'oxigen. L'apagada és instantània per la manca d'oxigen, produint-se el curiós efecte d'una gran ventada cap al centre de l'explosió, cosa que contribueix a acabar amb el foc. No soc pas un tècnic en aquesta matèria, però penso que entra dins del que és possible. A vostè, Mn. Nicolau, què li sembla?

També volia fer una reflexió sobre l'article del molt admirat Josep Miró i Ardèvol en el 2.302 del setmanari. Té molta raó en tot el seu escrit. Sembla que els que intentem ser cristians cada dia hàgim desaparegut de l'escenari social i polític, com si en tinguéssim vergonya o por de manifestar-nos tal com som, permetent que es legisli en nom nostre, amb manca de seny.

Gràcies a tots dos per estar sempre al peu del canó.

JORDI ROIG I MARCET

Aprendre a callar

En un món en què el soroll constant ens envaeix, aprendre a parlar menys i a escoltar més pot fer-nos més feliços. El nostre món sorollós ens ha ensenyat a pensar que els que diuen l'última paraula són els vencedors, quan en realitat són els que saben guardar silenci els que realment tenen l'autèntic poder.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

Somriure

El somriure és una manera d'acostar-se sanament als altres, i quin bé que els fa! Sobretot a la gent de més edat, que massa sovint es queixa, no sense raons. Alegrem-nos, que val la pena, i contagem el nostre bon humor.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS ANDALUSIA

Les "Misses del carrer"

Andalusia prepara el Nadal. I no només a la litúrgia de l'Església, sinó al compàs de les tradicions populars. Al meu poble, Hinojosa del Duque, s'organitzen les "Misses del carrer", que es desenvolupen durant els nou dies previs al 24 de desembre. Normalment els escenaris han estat les esglésies de Sant Joan Baptista i de San Isidre.

Prèviament, el 14 de desembre la Mare de Déu del Castell es trasllada des de la seva ermita fins a Sant Joan Baptista i és dipositada al Portal de Betlem. Segons les fonts orals, el seu origen es podria situar en el darrer terç del segle XIX. Durant el XX es va seguir practicant, amb una interrupció durant la Guerra Civil i una altra als anys 70, i es va reprendre als 80.

Sembla que va existir una germandat simbòlica a cada carrer. Els veïns s'aplegaven a la casa del germà gran d'aquest carrer, al qual anava el *Tío de la Tambora*, que es presentava abans de la missa. Els germans de cada carrer sortien en comitiva darrere el *Tío de la Tambora*, que obria la marxa tocant l'instrument, tots camí de l'església per celebrar la missa corresponent.

Cada germandat acudia a l'església a les 12 per preparar l'altar per a la missa de l'endemà. L'acte se celebrava llançant coets. A la nit, celebraven la festa a casa del germà gran de cada carrer.

Més recentment, s'ha perdut l'hora de l'alba i la missa té lloc a les vuit del vespre. Finalitzada, els assistents que pertanyen a un mateix carrer s'apleguen en algun bar. Malgrat que es caracteritza per una participació comunal, gaudeix de gran arrelament i la seva continuïtat sembla garantida. Cada poble va mantenint els seus costums, relacionats amb el Nadal. Batega en el fons, un sentiment profund popular d'esperança i de fe. Que prou falta que ens fa.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

“Volem formar metges amb els valors de Blanquerna”

Josep Maria Carbonell,
president de la Fundació Blanquerna-URL

**CARME MUNTÉ
MARGALEF**

Més de 7.000 estudiants i 700 treballadors configuren la gran família Blanquerna-URL, que enguany celebra 75 anys d'història. Un moment propici per renovar el compromís de servei a la societat en l'àmbit universitari, com manifesta Josep Maria Carbonell, president de la Fundació Blanquerna. L'ADN Blanquerna, que té els seus orígens en una petita escola de Magisteri de la diòcesi de Barcelona, ara fa un nou salt amb la posada en marxa, el curs 2025-2026, del nou grau en Medicina.

Els orígens de Blanquerna els trobem el 1948 amb la fundació de l'escola diocesana de Magisteri Sagrat Cor. De quina manera configura l'ADN Blanquerna?

Era una escola de mestres diocesana que es va crear amb la col·laboració de diferents ordes religiosos, per tant, era una iniciativa que des de l'inici va voler sumar. Progressivament, aquesta suma i cooperació ens porta al 1971, quan es crea l'Escola Blanquerna. L'any 1991, amb la Universitat Ramon Llull, Blan-

querna fa un salt qualitatiu molt important, de manera que l'escola de Magisteri passa a ser Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació, i més endavant s'hi sumarà Ciències de l'Esport. L'any 1992 és l'origen de l'actual Facultat de Ciències de la Salut: Infermeria, Fisioteràpia, Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica. I el 1995 es crea la Facultat de Comunicació. Certament, la preocupació pedagògica que neix d'una escola de formació de mestres ha marcat profundament l'evolució de Blanquerna.

Què aporta el segell d'una formació basada en els principis de l'humanisme cristià?

Com a fundació diocesana i universitat catòlica, tenim una missió: juntament amb l'exigència professional, qualitativa i educativa, transmetre els valors cristians. Ho fem a través de la inspiració de l'humanisme cristià, que és una mirada al món que il·lumina el conjunt de la nostra tasca educativa, tant en les àrees d'humanitats, com en les tecnològiques i tècniques.

Pere Virgili

ACTES DEL 75È ANIVERSARI

Els actes d'aniversari van començar amb una Eucaristia el 25 d'octubre a la basílica de Santa Maria del Mar, presidida pel bisbe auxiliar David Abadías.

La segona part arriba el 15 de desembre amb un gran concert a la Sagrada Família, en què s'interpretarà la cantata composta per Bernat Vivancos especialment per a Blanquerna sota la batuta d'Edmon Colomer amb l'Orquestra Simfònica del Vallès. Hi participaran el tenor Ferran Mitjans, l'organista Juan de la Rubia, el Cor Bruckner, el Cor de Cambra de Granollers - Amics de la Unió, el Cor Jove Amics de la Unió, la Coral Càrmina i el Cor Blanquerna.

Es tracta d'un retaule contemplatiu i místic sobre dotze versets del *Llibre d'amic e Amat* que conté el *Llibre d'Evast i Blanquerna* de Ramon Llull. D'aquesta cantata s'extraurà una part que serà l'himne institucional. Finalment, la celebració d'aniversari inclou l'edició d'una Miscel·lània que recollirà diverses aportacions i testimonis vinculats a la història de la institució i que veurà la llum durant el segon semestre del curs.

“La preocupació pedagògica que neix d’una escola de formació de mestres ha marcat profundament l’evolució de Blanquerna”

Josep Maria Carbonell (Barcelona, 1957) va ser degà de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna-URL del 2011 al 2022.

La Universitat Ramon Llull és federativa quant a origen i governança. Quin handicap té aquest model?

El cardenal Narcís Jubany va promoure la Universitat Ramon Llull i ho va fer a partir de Blanquerna però sumant-hi altres experiències universitàries d’inspiració cristiana: IQS, La Salle, Esade i la Fundació Pere Tarrés. La Universitat Ramon Llull és la primera universitat catòlica en el temps, és la primera universitat privada d’inspiració cristiana a Catalunya en nombre d’estudiants (aproximadament 23.000) alhora que té un posicionament molt notable pel que fa a l’excel·lència i la recerca. La Ramon Llull és una història d’èxit, però certament també és una història complexa. El model federatiu fa que permanentment les institucions fundadores estiguem

en diàleg, però, alhora, és aquest diàleg el que n’ha fet una universitat reconeguda a nivell internacional.

La Universitat Ramon Llull va ser la primera universitat privada de Catalunya. Quina és la importància del model públic-privat?

En el sistema privat m’agrada diferenciar entre universitats que busquen beneficis, moltes d’elles instaurades a Madrid, i les que fem un servei i estem governades per fundacions sense ànim de lucre. El model públic-privat és complementari. El problema que tenim com a universitat privada és que no rebem cap subvenció pública i, per tant, l’auto-finançament dels estudis és del cent per cent, i això recau en les famílies —i això que tenim un sistema de beques al qual, aquest curs, hem destinat més d’un milió i mig d’euros.

Dit això, hi ha famílies que pensen que la qualitat educativa que ofereix Blanquerna i la Universitat Ramon Llull, el seguiment personalitzat de l’estudiant així com l’ocupabilitat futura és la millor opció per als seus fills. Tenim un 90% d’ocupabilitat.

Què aportarà el nou grau en Medicina i el nou Campus en Ciències de la Salut?

Un cop superades totes les dificultats administratives, que són molt grans, esperem començar el nou grau en Medicina el curs 2025-2026. El nou campus permetria acollir tots els estudis de Medicina. Volem prioritzar aquest tema perquè a Catalunya falten molts metges, alhora que falten metges formats en els valors de Blanquerna. Creiem que és un servei al país que té tot el sentit.

Endinsar-se en el patrimoni sagrat

L'arquitecta Chiara Curti impartirà el curs "Introducció a l'arquitectura cristiana"

Agustí Codinach

La façana del Naixement de la Sagrada Família va ser el tema de la tesi doctoral de Chiara Curti.

MAC
Barcelona

El teòleg i sacerdot alemany Hans Urs von Balthasar ens ensenya que 'el primer que copsem del misteri de Déu no és la veritat, sinó la bellesa'. L'arquitectura cristiana és part de la *via pulchritudinis*; el seu estudi pot ser el lloc de l'encontre amb Déu." Són paraules de Chiara Curti, arquitecta i doctora en Història de l'Art, que impartirà el curs *Introducció a l'arquitectura cristiana* a la Facultat Antoni Gaudí d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes, de l'Ateneu Universitari Sant Pacià de Barcelona.

El curs començarà el mes de febrer proper i acabarà al juny. Les classes són els dimecres lectius, des de les 12.10 fins a les 13.55. Es tracta d'un curs presencial en grups reduïts. "Aquestes dues característiques permeten aprofitar al màxim les classes gràcies a la possibilitat de participació i la possibilitat d'adaptar la feina a les necessitats dels alumnes", afirma la professora. Pot cursar-se com a crèdit individual o com a oient per a totes aquelles persones que vulguin aprofundir sobre el patrimoni cristià.

"En els grups reduïts —afegeix Chiara Curti— es pot planificar i

cercar eines segons l'alumnat, el qual, normalment, té perfils ben diferents i edats molt diverses. Aquesta diversitat és enriquidora en el moment del diàleg. Com a professora, un grup reduït d'alumnes em permet un ensenyament i atenció més individualitzada, adaptant-me a les capacitats i inquietuds de cada alumne. Aquest enfocament personalitzat permet a l'alumne desenvolupar coneixements detallats de la matèria i, en el diàleg, dur a terme un pensament i una anàlisi crítica."

Introducció a l'arquitectura cristiana és un curs del Grau en Història, Arqueologia i Arts Cristianes de la Facultat Antoni Gaudí que ofereix el nivell de coneixements necessaris per conèixer les principals característiques de l'arquitectura cristiana, des de les catacumbes fins a l'arquitectura contemporània, discernir els orígens d'aquests edificis religiosos i desenvolupar el pensament crític partint des de la fe en relació a l'arquitectura cristiana.

"El curs obre les portes per treballar en el patrimoni històric i cultural de l'Església o també en serveis culturals, turístics o vinculats a la comunicació", informa Curti. "Estudiar l'arquitectura cristiana vol dir conèixer la gran majoria del patrimoni europeu. Crec que per a qualsevol persona és important sentir curiositat sobre la bellesa que ens defineix com a europeus. Ens permet saber qui som i ens ajuda no tan sols com a cristians, sinó per ser més humans."

Per a més informació: Facultat Antoni Gaudí d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes, c/ Diputació 231 – Barcelona, tel. 934 534 925, a/e secretari.antonigaudi@edusantpacia.cat.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Groenlàndia es troba molt afectada pel canvi climàtic

Eijck / Francesco Paroni Serbini

Groenlàndia perd actualment uns mil milions de tones de gel cada any.

MN. FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

M'he trobat amb un article, que he vist molt interessant, firmat per Sarah Kaplan i publicat a *The Washington Post*, que parla extensament del que passa a Groenlàndia per causa del canvi climàtic i crec que us plaurà que us en faci un resum. “Groenlàndia és el pacient més malalt del sistema climàtic”, diu Joerg Shaefer, un dels científics que estudia el cas. Ho diu

perquè és un lloc on el desglaç és més notable; més del doble de ràpid que a l'Antàrtida. Perd actualment uns mil milions de tones de gel cada any. O sigui, l'equivalent a l'aigua de deu milions de piscines olímpiques.

Em direu: com pot ser que perdi tant? És que s'hi ha originat el que s'anomena “bucle de retroalimentació”, que prové del fet que, en fondre's també el gel superficial del mar, l'aigua marina reté més l'escalfament del sol i augmenta la temperatura al voltant del territori, i d'aquí ve l'“amplificació àrtica”, com també es diu ara. El gel marí que s'ha anat perdent des del 1981 es calcula que ha disminuït en 595 milles quadrades d'extensió. I l'aigua marina no és blanca com ho és el gel i això fa que retengui més la calor solar que va escalfant l'entorn.

Arabé, això té traça d'anar empitjorant. Els càlculs donen que el 2100

la pèrdua de gel pot arribar a 110 bilions de tones i l'augment del nivell del mar creixeria fins a 30 centímetres, cosa que deixaria inundat tot l'estat de Miami, amb Nova York també negat, i inundats molts estats illencs. És qüestió de tenir-ho en compte. Cal posar fre a les emissions carbòniques provinents de combustió, que tant contribueixen a l'escalfament global. S'ha de potenciar, doncs, l'ús de cotxes elèctrics, ja ho sabem, però també suprimir certes indústries. N'hi haurà prou? Potser no, encara. Però cal que tothom sàpiga com està la situació per enfrontar el que ens vindrà. Pensem en el que també ens diu l'article que ens ocupa, que, si es fongués del tot el gel que s'està fonent, el nivell del mar pujaria uns sis metres i esborraria del mapa 440.000 milles quadrades, els terrenys de 375 milions de persones. Són càlculs que cal tenir en compte, oi que sí?

TRADICIONS REMEIERES

El fonoll i la matafaluga

Flickr / Forest and Kim Starr

El fonoll destaca per les seves virtuts aromàtiques, expectorants i digestives.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

El fonoll (llet. *Foeniculum vulgare*; cast., *hinojo*) i la matafaluga (llet. *Pimpinella anisum*; cast., *anís*), coneguda també a casa nostra com a batafaluga o batafalva, són unes plantes remeieres que destaquen per les seves virtuts aromàtiques, expectorants i digestives. Són molt especialment útils per a l'eliminació dels gasos intestinals. Els frares caputxins solien perfumar amb brots tendres de fonoll l'ebullició de les faves i dels pèsols i, àdhuc, hi adobaven els guisats d'algunes carns. En la tradició culinària dels caputxins, i secundant alguns costums rurals propis de la comarca gironina de la

Selva, s'elaborà un licor estomacal semblant a la ratafia, on el fonoll era una de les herbes que calia inserir en la maceració, que s'havia d'efectuar a sol i serena.

La infusió de les sementes del fonoll i de la matafaluga s'han emprat amb provada eficàcia com a expectorant, car afavoreixen l'expulsió de les mucositats. L'arrel del fonoll és molt diürètica i aperitiva, i fra Jacint de Sarrià escriví l'any 1751 que "lo fonoll fa una olor molt agradable, té un gust dolç y aromàtic. És útil en l'atonía del sistema digestiu. Les fulles s'empren a l'exterior per a fondre humors, les arrels per a fer orinar y las arrels menjadas ab mel, curen de las mossegadas de gossos rabiosos" (BHC, *De algunas herbas*, f. 159).

Els antics almoiners caputxins, quan feien la capta del vi als masos del Priorat, solien sojornar a la cartoixa de Scala Dei; allí conegue-

ren les tradicions remeieres pròpies de la cultura rural i monàstica, que enriqueixen la tradició remeiera dels caputxins, com a guisa d'exemple el col·liri de fonoll per a la vista que preparaven els monjos cartoixans: "*El uso de hinojo para lavar los ojos enfermos es muy conocido. Al efecto se cuece en un poco de agua media cucharada de polvo de hinojo, y con este cocimiento se lavan los ojos tres veces al día*" (APCC, *Receta copiada en Scala Dei*, s. f).

La utilització del fonoll és antiquíssima, car, sense interrupció, s'ha emprat en la cuina i en la medicina popular des dels temps dels egipcis. Els monjos benedictins en popularitzaren l'ús a Europa al llarg del segle IX, especialment durant el renaixement carolingi. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de la borrajia, que és una planta molt apreciada pels grecs i romans de l'època clàssica.

JUANJO FERNÁNDEZ

La pregària de la porta
 Editorial Claret, 2023, 124 pàg.

Aquest llibre és una proposta per viure la fe en família, amb pregàries per la pau, pregàries a la natura, pregàries que parlen de fets quotidians... Una reedició i revisió del volum publicat per l'autor el 2008, amb textos i dibuixos nous, recursos accessibles a través d'un QR...

Llibres més venuts el mes de NOVEMBRE

+claret

<p>JORDI PACHECO <i>Ser algú per a algú</i> Editorial Claret</p>	 01
<p>MARIA BARBAL <i>Tots els contes</i> Columna Edicions</p>	 02
<p>EQUIP EDICIÓ EDITORIAL CLARET <i>Paraula i Vida 2024</i> Editorial Claret</p>	 03

IGNASI MORETA

No prendràs el nom de Déu en va
 Fragmenta Editorial, 2023, 86 pàg.

La gran temptació de totes les elits religioses és instrumentalitzar la divinitat: atribuir a Déu dèries humanes fent-les passar per divines. El segon manament constitueix una càrrega en profunditat contra els perills de la religió llançada des del cor mateix de la religió.

JOSEP MARIA DE SAGARRA

Vida privada
 Editorial Barcino, 2022, 400 pàg.

Una de les novel·les més importants de la literatura catalana contemporània. Sagarra fa un àcid retrat de la societat dels anys vint i principis dels trenta. Narcís Garolera actualitza l'edició crítica que va fer el 1996 i l'acompanya d'un pròleg que situa l'obra en el seu context.

LLUÍS DOMÈNECH GIRBAU

Lluís Domènech i Montaner
 Viena Edicions, 2023, 224 pàg.

Lluís Domènech i Montaner és una figura cabdal del Modernisme català, autor d'edificis emblemàtics com el Palau de la Música. El seu besnet, el també arquitecte Lluís Domènech Girbau, ens descobreix la persona que s'amaga darrere de la figura del seu avantpassat.

CRÍTICA MUSICAL

Transitar, que vol dir transformar

ALBA NOGUERAS
Crítica musical

Des de la temporada passada, l'Auditori de Barcelona programa un cicle anomenat Trànsits; es tracta d'un recorregut per deu rituals religiosos de diferents comunitats de la capital catalana en el qual la música té un paper central. "Sense transformar-los en concerts, facilitem l'assistència, la participació i la compartició d'un seguit de contextos i cerimònies vives, així com de

finestres d'escolta que sovint estan allunyades dels espais o dels circuits habituals", explicava Jordi Alomar, director del Museu de la Música, a la presentació.

Enguany, el projecte es consolida. Després de la inauguració el passat mes d'octubre amb un programa que incloïa obres de J.S. Bach i G.P. Telemann i que, per tant, volia il·lustrar la música de la reforma luterana, es va seguir el mes de novembre amb un ritual terapèutic anomenat *Lila*, protagonitzat per la formació marroquina Gnawa vibrations, liderada pel músic i escriptor Saimen Kherbouch. Així mateix, la programació hauria continuat aquest desembre amb músiques del judaisme; estava previst que l'acte tingués lloc a la sinagoga de la

comunitat israelita de Barcelona per compartir els cants de celebració de la Hanukkà, però finalment, han hagut de cancel·lar-lo.

S'inaugurarà l'any nou amb una festa catòlica originada a la ciutat de Cebu, a les Filipines; una festa que, des de fa trenta anys, també té lloc a la capital catalana. Coneguda com a Sinulog, es tracta d'una celebració en honor de l'arribada de Jesús —conegut, per ells, com el Santo Niño— que té lloc el tercer diumenge de gener i consta de diferents processons religioses i un ball ritual. S'hi barregen expressions cristianes i precoloniales, sonen tambors, trompetes i gongs que segueixen ritmes tradicionals, i s'hi veuen vestits acolorits i elegants; és una festivitat central d'aquest país i que avui dia encara sorprèn curiosos d'arreu. L'ofici litúrgic d'enguany tindrà lloc el 21 de gener a les 16h a l'església de Sant Agustí i constarà, a més d'aquest ball previ, d'una missa celebrada especialment per a la festivitat.

Les celebracions tenen lloc cada mes fins al maig, i s'hi agruparan propostes tan diverses com les músiques del Gamelan de Bali, una celebració del sufisme Muridita o un programa centrat en les polifonies de tradició oral a Sardenya. Més informació a la seva pàgina web.

El Sinulog és una festa de commemoració de l'evangelització de Filipines.

AMB BON HUMOR

CICLE TRÀNSITS

Auditori de Barcelona
Espais diversos
www.auditori.cat

CRÍTICA LITERÀRIA

La recuperació d'absències

JOSEP MARIA GRAU PUJOL
Historiador

Novel·la històrica que biografia un grup d'estrangers que treballaven en empreses de fruita seca de Reus durant el període d'entreguerres del segle passat. L'obra té com a escenari la vida política europea, marcada, en gran part, per la crisi de la democràcia liberal de la República de Weimar (1919-1933).

Es conjumina l'ambient general de cultura internacional, sobretot literari, amb les vides dels protagonistes, condicionat per l'ascens de moviments polítics, com el nacionalsocialisme. La manera com l'autora presenta la interiorització d'un ambient convuls i l'assimilació que en fan els protagonistes és una de les seves principals aportacions.

Corretger harmonitza la informació de base històrica, conservada per alguns dels protagonistes, amb la capacitat de representació literària dels personatges, en un ambient relativament llunyà i això fa que el marc del text tingui credibilitat i fugi de la ficció buida. L'autora crea amb coneixement de causa.

Fer literatura és un compromís d'honestedat amb el lector, cosa que requereix un esforç de coneixement del context i de la psicologia ambiental. L'afany de documentar una història real, recreada amb detall, permet que el lector tingui accés a imatges coetànies que faciliten l'aproximació al temps narrat.

Reus és un pretext que serveix a l'autora de punt de suport, de projecció, per situar el sentit d'unes trajectòries que, per una conjuntura mercantil, són localitzades a la que era segona ciutat del Principat. Es tracta d'una novel·la europea, d'un retaule pel qual el lector transita amb goig.

La suma dels aspectes que hem apuntat i el recurs a l'alternança de registres expressius que enriqueixen el contingut de l'obra ens apropen a una història de vides i ambients de les quals som hereus. La recuperació d'absències és, també, un compromís moral de l'escriptor.

Montserrat Corretger
La pensió d'alemanys

MONTSERRAT CORRETERGER

La pensió d'alemanys
Editorial Afers, 2023, 483 pàg.

UN NOU LLINDAR

Drets Humans, assignatura pendent

En el 75è aniversari dels Drets Humans, va bé fer memòria de la seva Declaració Universal i constatar-ne la seva vigència, els seus avenços i retrocessos quant al seu compliment. Tothom se n'omple la boca amb declaracions de principis, però no sempre se'n deriva la seva pràctica. Fixem-nos en el que està succeint a molts països en guerra, com ho veiem cada dia en directe, on domina la violència establerta i l'exclusió social, i provoca desigualtats escandaloses entre persones i pobles.

És un fet que en el món d'avui, diu el papa Francesc, "persisteixen moltes formes d'injustícia, alimentades per visions antropològiques reductives i per un model econòmic basat sols en el guany i que no dubta d'explotar, descartar i, fins i tot, matar. Mentre una part de la societat viu en l'opulència, l'altra part veu la seva dignitat desconeguda, menyspreada o trepitjada, i els seus drets ignorats o violats". Estam veient recentment com augmenta la desconfiança en els sistemes democràtics per les polítiques totalitàries provinents tant de la dreta com de l'esquerra.

En aquesta situació tan desdibuixada i buida de coherència, preocupa molt que els Drets Humans no interessin i, si se'ls fa alguna concessió, no passen de ser sols una declaració d'intencions. Quan es nega la dimensió jurídica dels Drets Humans, es nega el seu caràcter d'universalitat i s'afebleix el seu compliment. Preocupa, encara més, quan, entre molts altres, hi ha drets que —com el dret a la vida i el dret a la llibertat religiosa— són qüestionats. És urgent que els Drets Humans siguin col·locats en el centre de totes les polítiques, encara que això signifiqui anar contra corrent.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitalsAmb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència**Director:** Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià
Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra**Lingüista:** Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**Xavier Abel, Marcos Aceituno, Mercè
Alonso, PJ Armengou, Pilarín Bayés, Esther
Borrego, Carme Escales, Juanjo Fernández,
Carme Gargallo, Antonio Gil, Sergio Gómez,
Josep Maria Grau, Ignasi Miranda, Glòria
Monés, Anton Monner, Rodrigo Moreno,
Beatriz Moretó, Consol Muñoz, Francesc
Nicolau, Alba Noguerras, MC Orduña, Joan
Pallarès-Personat, Montse de Paz, Quique,
Valentí Serra, Sebastià Taltavull**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabil·litat), Dídac Campos (subscripcions)

Club Nous Amics: Janet Duatis**Autoedició i compaginació:**

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari **Agenda****Barcelona****CASAL SANT GAIETÀ**El **dimarts 12 de desembre**, a les 19.00,
xerrada sobre el canvi climàtic amb
Gonçal Luna (c/ Enric Granados, 6 -
Barcelona).**SAGRADA FAMÍLIA**El **dimarts 12 de desembre**, a les 19.00,
missa criolla a la basílica de la Sagrada
Família pels 10 anys de pontificat del
papa Francesc, en acció de gràcies i per
la pau a Ucraïna, amb David Bisbal i Pa-
sión Vega, organitzada per la Fundació
del Convent de Santa Clara.**BALMESIANA**El **dimecres 13 de desembre**, a les
19.00, missa presidida per Mons. Da-
vid Abadías i meditació a partir de l'ex-
hortació apostòlica *C'est la confiance* a
càrrec de Mn. José M. Alsina a la capella
de Balmesiana (c/ Duran i Bas, 9 - Bar-
celona). Més informació: istomas.org.**FUNDACIÓ AJUDANTAJUDAR**El **dimecres 13 de desembre**, a les
19.30, XVI concert de Santa Llúcia amb
el Duet Syncopa a l'edifici Alta Diago-
nal (av. Diagonal, 640 - Barcelona).**PESSEBRE**Fins al **dijous 14 de desembre**, a les
14.00, es poden presentar els pesse-
bres al certamen en àmbit educatiu
#eduGRECCIO800cat que organitza
la Fundació Escola Cristiana de Cata-
lunya. Més informació: [https://blogs.
escolacristiana.org/concurs-pesse-
bres-edugreccio800](https://blogs.escolacristiana.org/concurs-pessebres-edugreccio800).**MONESTIR DE SANT PERE DE LES
PUEL·LES**El **dissabte 16 de desembre**, a les
10.00, recés d'Advent *El sí de Déu a
la humanitat* amb la Gna. Griselda
Cos. Inscripcions: [activitatspuelles@
gmail.com](mailto:activitatspuelles@gmail.com).**HOSPITALITAT DE LA MARE DE DÉU
DE LOURDES**El **diumenge 17 de desembre**, a les
13.30, dinar de Nadal a l'Hotel Barce-
ló Sants. Més informació: tel. 934 874
009.**ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ**El **diumenge 17 de desembre**, a les17.00, concert de la Coral Mary Ward
a favor de la Fundació Mirada de Espe-
ranza (c/ Consell de Cent, 293 - Bar-
celona).**AMICS DE L'ORGUE DE LES CORTS**El **diumenge 17 de desembre**, a les
18.00, concert de Nadal amb Tomé
Olives a la parròquia de Santa Maria
del Remei de les Corts de Barcelona.**Girona****MALALTIA**El **dilluns 11 de desembre**, a les 19.30,
conferència-col·loqui *Ens trobarem o
caurem malalts... com acompanyar-nos?*
amb Mn. Sebastià Aupí al Casal Marià
d'Olot.**Lleida****IREL**El **dijous 14 de desembre**, a les 18.30,
conferència *Aprendre dels pobres* amb
M. José Rosell (c/ Canonge Brugulat,
22 - Lleida).**Tarragona****CARDENAL VIDAL I BARRAQUER**El **dilluns 11 de desembre**, a les 19.00,
acte commemoratiu del 45è aniversari
del retorn de les despulles del cardenal
Vidal i Barraquer a Tarragona: confe-
rència i taula rodona al Centre Tarra-
conense El Seminari.**Terrassa****PREGÀRIA 0-7**El **dissabte 16 de desembre**, a les
17.30, conte, reflexió, pregàries i Pa-
renostre a la parròquia de la Puríssima
de Sabadell.**Vic****TERRITORI OLIBA**El **dimarts 12 de desembre**, a les 17.00,
visita guiada dels comissaris a l'expo-
sició *Bèsties* al Museu Episcopal de Vic.**PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPA**Perquè les persones amb discapacitat
estiguin al centre d'atenció de la socie-
tat i que les institucions en promoguin
la inclusió

“Treballem perquè totes les persones tinguin una vida d'acord amb la dignitat de fills de Déu”

REDACCIÓ

La Fundació Obra Mercedària canalitza l'obra social dels mercedaris, acompanyant els privats de llibertat dins les presons i donant segones oportunitats a través de les llars d'acollida a les persones que surten definitivament dels centres penitenciaris i no tenen cap xarxa social ni econòmica que les recolzi. Per donar suport a tota aquesta tasca, el dimarts 12 de desembre, a les 20.30 h, la basílica de la Mercè de Barcelona acull un sopar solidari a benefici de la Fundació Obra Mercedària, com ens comenta el rector, el mercedari Fermín Delgado.

És el primer cop que es fa un sopar solidari dins la basílica de la Mare de Déu de la Mercè.

Efectivament, és la primera vegada que se celebra a la basílica aquest tipus d'activitat. Comprendc que en un principi pugui semblar xocant i entenc perfectament que no tothom hi estigui d'acord, ja que a mi també em va costar digerir aquest projecte, però estic convençut que si portem a la pràctica el que tenim pensat de la manera com ho tenim previst, es dissiparan molts dubtes i pors. En tot moment es tindrà present la naturalesa del lloc on se celebra aquest sopar solidari i tot es portarà a terme amb summe respecte i delicadesa.

Amb quin objectiu es fa el sopar?

Es fa amb l'objectiu de recaptar fons per a la Fundació Obra Mercedària, i per fer-ne divulgació de la tasca i objectius. Resulta difícil aconseguir donatius quan els destinataris són persones que han delinquit i que han causat un mal a altres persones, encara que després se'n penedeixin. De totes maneres, la fundació també treballa ajudant famílies molt pobres i amb la joventut, fent tasques de prevenció de la delinqüència. Un altre objectiu és donar valor als 805 anys de l'orde de la Mercè, que no tothom sap que és la patrona de Barcelona i dels captius.

L'orde de la Mercè té 805 anys d'història complint el carisma de l'alliberament dels captius. Quines són les captivitats del segle XXI?

Les noves esclavituts d'avui dia són les persones que estan privades de llibertat a la presó, les que es troben al carrer, també totes les dones que són víctimes de la violència, les víctimes del

tràfic d'òrgans... Els mercedaris treballem perquè puguin alliberar-se d'aquestes esclavituts i tenir una vida d'acord amb la dignitat de fills de Déu.

On van destinats els diners que es recaptin?

La nostra Fundació cada any se sotmet a una rigorosa auditoria. Això demostra que els diners que arriben a la Fundació es fan servir de manera honesta i sempre atenent els fins que publicita. Per descomptat que els destinataris finals són els beneficiaris de les ajudes. El que es dedica a la manutenció estructural de la Fundació és ínfim.

PER A MÉS INFORMACIÓ

Uniu-vos a la festa de **Canals & Munné**

CAVES I VINS QUE ENAMOREN CAPAÇOS D'EMOCIONAR

VISITA ENOLÒGICA AL CELLER GUIADA I COMENTADA + TAST + PICA-PICA + COPA DE REGAL

ESMORZAR ENTRE VINYES

EXCURSIÓ AL PAÍS DEL CAVA + DINAR TÍPIC CATALÀ (TOTA UNA FESTA GASTRONÒMICA)

ENTRI AL MÓN DE CANALS & MUNNÉ I VIURÀ UNA EXPERIÈNCIA INCREÏBLE QUE COMENCI LA FESTA!

Canals & Munné
1915

• *Més que un celler* •